

CONCEPT

## GEMEENTERAAD DE BILT

Verslag van de openbare vergadering van de raad van de gemeente De Bilt, gehouden op 27 november 2008, aanvang 20.00 uur in de raadzaal van het gemeentehuis te Bilthoven.

Aanwezig:	De heer A.J. Gerritsen, burgemeester Mevrouw mr. drs. J.L. van Berkel, griffier De heer dr. A. Doedens, VVD, fractievoorzitter De heer P.H. Boos, VVD Mevrouw E.J. Bruinse-Cox, VVD Mevrouw J.L. van Hulst-Mazirel, VVD De heer J.W. Los, Msc, VVD Jhr. ing. C.F.C.T.M. van Nispen tot Sevenaer, VVD De heer C.E. Beringen, CDA, fractievoorzitter De heer D. Boer, CDA De heer H.H. van den Broek, CDA De heer P.C. van Maaren, CDA De heer drs. A.A. de Boer, GroenLinks&PvdA Mevrouw C.M. van Brenk-van Barneveld, Msc, GroenLinks&PvdA Mevrouw A.V.W. van Ditzhuijzen, GroenLinks&PvdA De heer C.M. van der Mast, GroenLinks&PvdA De heer W.J. Mastop, GroenLinks&PvdA De heer H.P.M. Mutsaers, GroenLinks&PvdA De heer dr. R.A. Woutersen, D66 Mevrouw J.G. van Heertum, D66, fractievoorzitter De heer L. Kersten, D66 De heer F.A. Poot, D66 De heer M.W. Maarsen, SP Mevrouw drs. A.M.C. Mineur, SP De heer J.F. Slootweg, SGP, fractievoorzitter De heer N. Jansen, ChristenUnie, fractievoorzitter De heer drs. E. Rost van Tonningen, BB, fractievoorzitter
Voorts aanwezig wethouders:	De heer drs. A.J. Ditewig, VVD De heer E.Th. Kamminga, D66 De heer H.P. Mittendorff, GroenLinks&PvdA
Afwezig:	Mevrouw D.H. Schmalschläger, GroenLinks&PvdA, fractievoorzitter De heer E. van Buren, SP, fractievoorzitter

De leden hebben bij hun komst in de vergaderzaal de presentielijst getekend, waarna de presentielijst wordt gesloten en door de voorzitter en de griffier ondertekend.

### 1. Opening vergadering en vaststelling agenda raad

De **voorzitter** opent de vergadering en geeft gelegenheid tot een moment van bezinning. Afwezig zijn mevrouw Schmalschläger en de heer Van Buren. De heer Van Buren hoopt in januari a.s. zijn werkzaamheden te hervatten. De heer Woutersen komt later.

Via de media is vernomen dat de afgelopen week op tragische manier een gezin uit Hilversum is verongelukt. Dit betrof het gezin Kuppen. De heer Kuppen is een van de projectleiders van de NS die geholpen heeft met het op gang brengen van het dossier van de ondertunneling. Het college heeft, mede namens de raad, inmiddels een bericht van condoleance gestuurd.

Aanwezig is de aanstaande raadsadviseur c.q. locogriffier, mevrouw Franske van Hooijdonk. Spreker wenst haar succes bij de werkzaamheden voor de gemeenteraad van De Bilt.

Destijds hebben de fracties van SGP en ChristenUnie schriftelijke vragen gesteld met betrekking tot de openstelling van De Vierstee op zondag. De SP-fractie heeft vragen gesteld over asbestsanering in de Rietakker en een fonds daarvoor. Na afloop van de agenda kan hierop worden teruggekomen.

Mevrouw **Mineur** (SP) wil in de volgende vergadering op de vragen terugkomen.

De **voorzitter** begrijpt dat ChristenUnie en SGP nadere vragen willen stellen naar aanleiding van de beantwoording door het college. De SGP overweegt naar aanleiding van de nadere beantwoording door het college een motie in te dienen die te beschouwen is als een motie vreemd aan de orde van de dag.

Op de tafels liggen een gewijzigde agenda, een amendement en een motie vreemd aan de orde van de dag.

De heer **Slootweg** (SGP) vraagt of het mogelijk is dat de behandeling van de antwoorden op de schriftelijke vragen bij het vragenuurtje aan de orde komt en niet aan het eind van de vergadering.

De gemeenteraad stemt hiermee in.

Tevens wordt besloten de door de fractie van BB ingediende motie te behandelen bij de Najaarsnota.

Zonder hoofdelijke stemming wordt de agenda gewijzigd vastgesteld.

## 2. Vragenuurtje raadsleden

De VVD-fractie heeft vragen gesteld naar aanleiding van vermeende toename van het aantal inbraken in deze gemeente:

1. De fractie wil geïnformeerd worden over de inbraakcijfers per wijk in de gemeente De Bilt in de periode augustus 2008 tot heden, indien mogelijk afgezet tegen dezelfde periode in 2007.
2. De fractie verzoekt informatie over de concrete maatregelen die zijn genomen om de geschetste ontwikkelingen te beëindigen.

Portefeuillehouder **Gerritsen** meldt dat per wijk geen inbraakcijfers aanwezig zijn. Uit de gegevens per dorp blijkt dat, mede op basis van de analyse van de politie, geen sprake is van een inbraakgolf. Er is een lichte toename geweest van inbraken in september 2008. Gemeentebreed is sprake van een dalende tendens aan woninginbraken.

Hoe is het dan mogelijk dat mensen vermoeden dat sprake is van een toename? De analisten van de regiopolitie geven aan dat het mogelijk is dat er in de zomermaanden meer onderling contact is tussen mensen in een wijk en eerder wordt gesproken over dergelijke incidenten. De regiopolitie is van mening dat het beeld niet onrustbarend is. Er kan niet worden gesproken over een inbraakgolf.

Maatregelen die worden genomen, zijn onder andere de actie "houd de dief buiten de deur!" Dit gebeurt door politie, gemeente, het Centrum voor Criminaliteitspreventie in Utrecht gezamenlijk. De actie is erop gericht mensen bewust te maken van de risico's. Vaak is sprake van insluiping, omdat woningen niet goed zijn afgesloten. Het komende winterseizoen start de politie De Bilt een eigen project, meer gericht op toezicht in de woonwijken, tijdens donkere uren.

De heer **Doedens** (VVD) is het er niet mee eens dat er geen toename van inbraken is. Uit een e-mail van een bestuurslid van een wijkvereniging citeert hij het volgende: "Tot nu toe zijn in onze wijk in oktober en november 2008 tien inbraken geweest. Dit heeft ons aanleiding gegeven een afspraak te maken met de burgemeester. De emoties van betrokkenen en buurtbewoners lopen hoog op. Zij vragen zich af waar de politie blijft.

Zij zien wel politieauto's, maar dat is dan stevast om de schade op te nemen. Tien inbraken in een korte periode is veel." Dit is een van de achtergronden waarom de VVD aandacht voor deze zaak vraagt. De fractie hoopt dat het signaal dat hiermee wordt afgegeven naar de bewoners van de betreffende wijk, en op die manier ook naar de burgemeester en de politie, voldoende duidelijk is. Hieruit blijkt dat de fractie deze zaak hoog opneemt.

Portefeuillehouder **Gerritsen** onderschrijft het voorgaande niet. Hij begrijpt het signaal dat de fractie wil afgeven, maar heeft daarvoor weinig begrip. Het signaal geeft voeding aan gevoelens van onveiligheid die onterecht zijn. In deze gemeente, met 42.000 inwoners, hebben zich in de maand september in totaal zestien inbraken voorgedaan. Uiteraard moeten deze gegevens niet worden gebagatelliseerd, maar voorkomen moet worden dat mensen onnodig het gevoel krijgen in een onveilige gemeente te wonen.

De heer **Doedens** (VVD) wijst erop dat de gevoelens van onveiligheid niet worden opgeroepen, maar door een bewoner worden geformuleerd. In de commissie kan over het onderwerp veiligheid worden gesproken.

Portefeuillehouder **Gerritsen** brengt hiertegenin dat kan worden gesproken over iets wat goed loopt: goed recherchewerk bij woninginbraken, goede preventie zowel door de gemeente als politie bij gerichte publieksacties. Veiligheidsanalisten van de politie zijn van mening dat in deze gemeente sprake is van een uitzonderlijk laag incidentiecijfer.

Kortgeleden is in de commissie Burger en Bestuur over veiligheid gesproken. Daarbij is toegezegd twee keer per jaar over het onderwerp veiligheid te spreken. Het is niet aan te bevelen om telkenmale over dit onderwerp te spreken. Het gaat, ondanks gevoelens van burgers, goed. Voorkomen moet worden dat de sfeer ontstaat dat het niet goed is.

De heer **Doedens** (VVD) zal nadere aandacht aan dit onderwerp geven.

De fractie van de VVD heeft vragen gesteld over het rookbeleid.

1. Op welke wijze en door wie wordt het rookverbod in de horeca in De Bilt gehandhaafd?
2. Hoe wordt tegen lokale horecaondernemingen die 'adverteren' dat er in de betreffende gelegenheid mag worden gerookt, opgetreden?
3. Hoe wordt omgegaan met niet met de wet strijdige alternatieven die de plaatselijke horeca biedt (op eigen terrein en buiten het pand, buiten terrassen)?
4. Is het bericht dat de politie het onder 3 genoemde alternatief gelijkstelt aan het nuttigen van alcoholhoudende drank op de openbare weg – terwijl er uitdrukkelijk geen sprake is van openbare weg – juist? Zo ja, wat is de reden daarvoor?

Portefeuillehouder **Gerritsen** antwoordt dat het rookverbod niet wordt gehandhaafd door de politie noch door de gemeente, maar door de Voedsel- en WarenAutoriteit, die landelijk daartoe is aangewezen. De gemeente treedt niet op tegen horecaondernemers die 'adverteren' dat in hun horecagelegenheid mag worden gerookt. Spreker neemt hiervan overigens met zorg kennis. Het adverteren als zodanig is niet verboden.

Zo lang het buiten het pand roken geen overlast geeft, is het geen probleem dat mensen op een terras voor een café roken. Voor zover dit plaatsvindt na het door de raad bepaalde uur dat de terrassen gesloten moeten zijn, 23.00 uur, is het ook geen probleem, mits het niet gebeurt in een sfeer waarin het terras open is. Spreker heeft deze week een gesprek gehad met de horecaondernemers in deze gemeente. Dit probleem is daarbij aan de orde geweest. De gemeente is er niet op uit de horeca in een verkeerd daglicht te stellen of het leven zuur te willen maken. De gemeente heeft belang bij een florerende horeca, echter, niet kan worden toegestaan dat de gevolgen van het rookverbod worden afgewenteld op de gemeente. Van de gemeente wordt gevraagd de terrasopeningstijden te verlengen, omdat in de cafés niet meer mag worden gerookt. Het gemeentebestuur is daartoe niet bereid, op grond van de APV en ter voorkoming van overlast. Het zal niet zo zijn dat de politie om precies 23.00 uur daarop controleert. De terrassen moeten wel gesloten zijn. Zijn er nog rokers buiten, dan is dit geen probleem zolang er geen overlast wordt veroorzaakt.

De heer **Los** (VVD) is tevreden met de antwoorden als het gedogen van het 's avonds buiten te roken, op eigen terrein niet zijnde een terras, aan de orde is.

Portefeuillehouder **Gerritsen** benadrukt dat het niet zozeer een kwestie van gedogen is. Het is toegestaan. Het punt is het in deze gemeente gehanteerde sluitingsuur voor terrassen. Volgens de APV moeten de terrassen om 23.00 uur gesloten en opgeruimd zijn. Het betekent dat mensen die buiten willen roken, daar niet bediend mogen worden met drank, eten. Zolang er geen sprake is van overlast mag buiten worden gerookt.

Vervolgens komen de vragen van de SGP en ChristenUnie over de zondagopenstelling van De Vierstee aan de orde.

De heer **Slootweg** (SGP) is teleurgesteld over de antwoorden van het college op de vragen van de SGP. Niet alleen het feit dat het college de zondagopenstelling niet in heroverweging wil nemen, maar ook de wijze waarop tot het antwoord is gekomen.

Het antwoord op vraag 1 wordt gedeeld. In vraag 2 wordt gevraagd hoe de openstelling van De Vierstee zich verhoudt tot gedane toezeggingen en gemaakte afspraken met betrekking tot het behoud van de identiteit van de kernen. Het college antwoordt dat het besluit geen inbreuk maakt op de identiteit van de kernen. Identiteit betekent: eigen karakter. Een karakter heeft eigenschappen. Als in een kern, zoals Maartensdijk, een gebouw al dertig jaar op zondag is gesloten, mag ervan uit worden gegaan dat dit een karaktereigenschap is; dus een onderdeel van de identiteit van een dorp. Spreker vraagt een nadere reactie. In het antwoord op vraag 3 wordt aangegeven dat het nauwelijks merkbaar is in de kern Maartensdijk als De Vierstee op zondag open zou zijn. Misschien is dat zo. Het geldt echter niet ten aanzien van het verkeer. Het gebouw zou opengaan voor verenigingen van buiten Maartensdijk.

Bij de overhandiging van de handtekeningen, vóór deze vergadering, is aangegeven wat de drijfveren zijn van degenen die bezwaren hebben. Deze zijn gebaseerd op de tien geboden. Als gezegd wordt dat het een principezaak is en dat het niet merkbaar is, kan een bordje in de winkel worden gehangen met de tekst "u mag stelen als we het maar niet zien." Spreker pleit voor een andere motivering.

In het antwoord op de laatste vraag wordt volledig voorbijgegaan aan wat mensen bezighoudt. Vanavond zijn 400 handtekeningen ontvangen, onlangs waren dit er 300 voor het Dorpshuis Hollandsche Rading. Het college heeft het besluit toen in heroverweging genomen.

De heer Slootweg pleit ervoor een en ander terug te nemen en nader te bekijken. Daarbij is het goed om met de indieners van de handtekeningen in gesprek te gaan over de drijfveren. Ook moet worden nagedacht over wat onder identiteit wordt verstaan. Alle partijen hebben aangegeven de identiteit te willen bewaren. Het is bekend dat het een gevoelig onderwerp is. Spreker verwijst naar een uitspraak van de burgemeester waarbij hij aangaf dat de identiteit moet worden gekoesterd.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) meent dat het college een verkeerde inschatting maakt van de impact die een dergelijke beslissing als ten aanzien van de zondagopenstelling van De Vierstee veroorzaakt. Het is ongepast dit schriftelijk mee te delen, zonder overleg tussen partijen. Vele mensen zijn bewust in de kern Maartensdijk gaan wonen, omdat het er op zondag rustig is, niet direct omdat ze naar de kerk gaan. Net zoals de kerkgangers hun manier van leven respecteren, kunnen deze mensen de kerkgangers respecteren. Getalsmatig komen hiermee de kerkgangers misschien wel in de minderheid, maar de zondagsrust wordt breed gedragen. Het behoort tot de identiteit van Maartensdijk. Als wordt gevraagd twee karakteristieke aspecten van Maartensdijk te noemen, zal ook het college zeggen: de zondagsrust en het grote aantal kerkgangers.

Het verbaast de fractie dat het college enerzijds aangeeft dat het gewenst is het eigene van elke dorpskern te willen behouden en het karakter te willen respecteren en vervolgens het besluit over De Vierstee presenteert.

Deze beslissing tast het karakter en het eigene van Maartensdijk aan. Waarop is gebaseerd dat de zondagopenstelling nauwelijks merkbaar zal zijn? De handtekeningactie onderschrijft niet dat het besluit geen maatschappelijke onrust zal geven. De fractie meent dat de beslissing tot een verslechtering van de relatie zal leiden. Het college schrijft dat verschillende belangen zijn gewogen. Welke belangen zijn dit? Welke aspecten zijn bij het besluit tegen elkaar afgewogen? Het college geeft in het antwoord aan bereid te zijn het besluit toe te lichten en verantwoording af te leggen. De ChristenUnie nodigt het college daartoe nu uit, omdat de antwoorden in de brief niet inhoudelijk ingaan op de door de fractie gestelde vragen.

Wethouder **Mittendorff** benadrukt dat het college zich bewust is van het verschil tussen de diverse kernen van deze gemeente.

Het college heeft uitgebreid gesproken over het besluit om De Vierstee beperkt open te stellen op een beperkt aantal zondagen gedurende een beperkt aantal uren, wetende van de gevoeligheden bij bepaalde groeperingen in Maartensdijk over de openstelling. Het gaat overigens om het alleen afgeven van een sleutel om een sportvereniging de gelegenheid te geven te sporten.

Voor het college geldt dat democratie niet alleen een kwestie van meerderheden is, maar het is ook rekening houden met minderheden in de samenleving. Het college kon niet anders dan constateren dat er bij de binnensport in De Bilt sprake is van een grote druk op sporthallen. Sportverenigingen gaan naar omliggende gemeenten voor hun sport, wetende dat er in de gemeente een sporthal is, De Vierstee, die op zondag niet wordt gebruikt.

Het college wil de ogen niet sluiten voor het gegeven dat sportverenigingen naar omliggende gemeenten gaan, terwijl deze gemeente een sporthal heeft. De zondagopenstelling geldt voor december en januari. Alles afwegende vond het college het niet verantwoord het besluit niet te nemen.

De heer **Slootweg** (SGP) constateert dat de wethouder niet bereid is het besluit te heroverwegen. Dat is jammer, gezien ook de vele handtekeningen. Ook veel jonge mensen willen de zondagsrust respecteren. Nu is misschien sprake van enkele uren openstelling, maar er zal sprake zijn van een glijdende schaal. Het is een principekwestie. Een en ander noopt spreker ertoe de motie in te dienen.

### **Motie '(beperkte) zondagopenstelling Vierstee' ingediend door SGP en de ChristenUnie**

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 27 november 2008;

overwegende dat:

- alle politieke partijen in hun programma hebben opgenomen de eigen identiteit van de kernen te willen waarborgen;
- de zondagsrust onderdeel uitmaakt van de identiteit van de kern Maartensdijk;
- het behoud van het eigene van een kern past binnen het kader van wijkgericht werken;
- de openstelling op zondag in strijd is met eerder gemaakte afspraken en gedane uitspraken;
- het geen schoonheidsprijs verdient een voor de kern Maartensdijk gevoelig onderwerp bij wijze van een schriftelijke mededeling af te doen;
- de beantwoording van de schriftelijke vragen voorbij gaat aan hetgeen een belangrijk deel van de inwoners van de kern Maartensdijk diep raakt;
- de macht van het getal bij een dergelijk teer onderwerp (zie ingekomen brieven en handtekeningen) van ondergeschikte belang zou moeten zijn;

draagt het college:

- op haar besluit betreffende openstelling van de Vierstee op zondag in te trekken;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Jansen** (ChristenUnie) noemt het vreemd, gelet ook op de uitlatingen van de wethouder dat het om een zaak gaat die mensen diep raakt, het college de raad bijeenroept als over een financiële zaak moet worden gesproken, maar dat over dit onderwerp geen gesprek mogelijk is.

Mevrouw **Van Ditzhuijzen** (GroenLinks&PvdA) wil schorsing voor overleg over de motie.

De **voorzitter** schorst de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter** heropent de vergadering.

De heer **Mastop** (GroenLinks&PvdA) worstelt met dit onderwerp en met de motie. De motie kent overwegingen die de fractie kan invoelen. Het gaat om wederzijds respect. Dit hoeft niet altijd te leiden tot een situatie dat niets mogelijk is. Het gaat hier om een proef, waarbij goede afspraken zijn gemaakt met de gebruikers van De Vierstee. Er zijn op de zondagen geen horeca-activiteiten. Na verloop van tijd zal een evaluatie plaatsvinden.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) merkt op dat het respecteren van de identiteit van de kern Maartensdijk ook in het verkiezingsprogramma van D66 is opgenomen. Voor D66 is dat niet gelijk aan het handhaven van de zondagsrust op de manier, zoals nu wordt voorgesteld. In de visie van D66 tot het beperkt openstellen van De Vierstee wordt recht gedaan aan het respect hebben voor de identiteit. De sporthallen in De Bilt zijn van 08.00 uur tot 20.00 uur open, ook op zondag. De Vierstee gaat open op zondagmiddag; er is geen horeca. Sportverenigingen krijgen de sleutel, kunnen van de hal gebruikmaken en gaan weer weg. De fractie meent dat deze handelwijze past bij de gevoelens van Maartensdijk. Respect moet er zijn voor iedereen, ook voor mensen die op een andere manier met de zondagen omgaan. De meerderheid moet de wil niet opleggen aan de minderheid, zeker niet bij gevoelige onderwerpen, zoals deze. Men kan wel een stap doen. Die stap is gedaan door in ieder geval de ochtendkerkdienst te respecteren.

De heer **Van Maaren** (CDA) geeft aan dat gevoelens en ratio zaken zijn die moeilijk met elkaar in samenhang te brengen zijn. De CDA-fractie kan zich de gevoelens voorstellen, maar realiseert zich dat in de maatschappij sprake is van een ontwikkeling waarbij af en toe een besluit moet worden herijkt. Naast het element zondagsrust – dat door het CDA wordt ondersteund – is de identiteit van de kern belangrijk. Het is voorstelbaar dat op basis van identiteit, veranderingen van een kern, een andersoortig besluit dan in het verleden wordt genomen. Nu is gebleken dat er behoefte is aan sport en ontspanning in kernen niet zijnde Maartensdijk. Die behoefte wordt vervolgens afgewikkeld op de kern Maartensdijk, met als gevolg het daar openstellen van de sporthal. De CDA-fractie vindt dat een vreemde redenering. Het is dus niet zo dat er binnen de kern Maartensdijk behoefte is aan openstelling van de sporthal op zondag. Vandaar dat de fractie stelt dat zondagsrust een belangrijk principe is bij de kern Maartensdijk. De identiteit speelt daarbij een rol, met als uitvloeisel het niet openstellen van De Vierstee. De fractie ondersteunt de motie van SGP en ChristenUnie.

De heer **Maarsen** (SP) wijst erop dat bij het op internet zoeken naar 'zondagsrust' ook vaak de SP daar wordt aangetroffen; zij is tegen de koopzondagen. De fractie meent dat het gebruik van voorzieningen en respect voor de omgeving goed kunnen samengaan. De zondag als rustdag staat niet alleen in het teken van de kerk, maar ook om als families activiteiten te ondernemen; het gaat ook om onthaasting van de maatschappij. Het gebruik van de sporthal in Maartensdijk lijkt hierop een aanvulling; samen leuke dingen doen. Een zwak punt in het geheel is de communicatie. De verwachting was te verwachten. Door van tevoren meer aandacht hieraan te besteden, was het besluit beter aangekomen in de Maartensdijkse gemeenschap. Alles afwegende is de fractie van mening dat het gebruik van de voorziening, met respect voor de omgeving, belangrijk is. De motie wordt niet gesteund.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) is het eens met de opmerking van de wethouder dat in een democratie het respect voor de minderheid belangrijk is. Helaas komt dit respect niet tot uitdrukking in een goed overleg naar inwoners van Maartensdijk. Gelet op het feit dat dit in onvoldoende mate is gebeurd, steunt hij de motie van SGP en ChristenUnie.

De heer **Doedens** (VVD) geeft aan dat principes te maken hebben met zaken die voor eenieder het heiligste zijn. Tot de principes van de VVD horen het respect en de ruimte laten aan een ander. Iedereen in Maartensdijk weet dat ook de niet-hervormd-orthodoxe bevolking van Maartensdijk zich inleeft in de bevolking en daarmee in vrede samenleeft, ook al zijn de principes anders. Respect is de ander de ruimte geven om te beleven wat hij of zij wil. Door de wijze van aanpak, het aangeven van wat niet kan, het rekening houden met de Zondagswet, heeft het college die ruimte gecreëerd. In Maartensdijk is altijd gezegd dat rekening moet worden gehouden met een groot deel van de bevolking, door rekening te houden met de Zondagswet en mensen niet onnodig op de tenen te trappen. Dit is vanuit de VVD absoluut niet aan de orde. Vanuit het standpunt van het hebben van respect voor iedereen kan de VVD-fractie de motie niet steunen, hoewel haar gedrag zodanig zal zijn dat respect voor andersdenkenden zal blijken.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) refereert aan de opmerkingen over respect en over wat wel en niet mogelijk is. Het is jammer dat men weinig weet van wat in Maartensdijk gebeurt. Er is daar ruimte voor andere zaken; de tennisvereniging is op zondag open. Het is niet juist om te stellen tegen openstelling te zijn, omdat anderen intolerant zijn.

Wat hier gebeurt, raakt de kern van de gemeenschap. De Vierstee is gebouwd met veel steun van mensen die daar toen woonden. De manier waarop een en ander is gegaan, is niet juist geweest. Het gaat hierbij vooral om gevoelens bij mensen, zeker bij mensen met een bepaalde geloofsovertuiging.

Wethouder **Mittendorff** gaat met name in op de wijze van communiceren. Hij wil ook opmerkingen in algemene zin maken. De fracties die niet voor de motie stemmen, worstelen net zo goed met het onderwerp als de fracties die de motie steunen. Iedere fractie weet wat de doorslag moet geven. Indien de druk vanuit de sportverenigingen niet aanwezig zou zijn geweest, had het college geen besluit genomen tot het gebruiken van De Vierstee op zondag. Hij merkt op dat De Bilt één gemeente is, als het gaat om sportverenigingen. Voor de kernen geldt niet een ander beleid. Twee verenigingen gaan gebruikmaken van De Vierstee. De ene is de Stichtse, de andere is de hockeyclub Voordaan: de Maartensdijkse hockeyclub Voordaan.

Het college heeft ook met dit besluit geworsteld. Het is een experiment. Opgemerkt wordt dat het niet gaat om sec sleutelbeheer. In verband met de veiligheidswetgeving zal een beheerder aanwezig moeten zijn. De sporthal is niet open voor andere bezoekers. De sporters hebben wel de mogelijkheid om iets te drinken.

Gesproken is over de communicatie. Zou het zo zijn geweest dat een andere wijze van communiceren zou hebben geleid tot een andere discussie? Het college heeft een besluit genomen en deelt dit mee aan de gemeenteraad. Daarmee wordt de gemeenteraad c.q. de bevolking in de gelegenheid gesteld hierop te reageren. Dat is gebeurd door de vragen en de motie. Dat is democratie: de raad heeft de gelegenheid zich uit te spreken over het besluit van het college. Bij de voorbereiding van het besluit heeft het college de BSF gehoord. Spreker weet niet op welke andere wijze de communicatie had moeten gaan.

De heer **Slootweg** (SGP) heeft geprobeerd te luisteren naar de motivering van collega-fracties en – raadsleden. Er klinkt iets door als het respectloos zijn door anderen niet de ruimte te gunnen. Spreker attendeert erop dat de SGP nooit een motie heeft ingediend voor sluiting van sporthallen elders in de gemeente, op zondag, ook al betreurt de fractie het geopend zijn op zondag. De fractie heeft aangedrongen op het eigene van de kern Maartensdijk, het karakter van de kern en het historisch gegroeid zijn daarvan. In de samenstelling van de bevolking is geen verandering gekomen. Nu komt er een verandering van buitenaf, waardoor sprake zal zijn van een glijdende schaal.

Het is voor de SGP-fractie en vele bewoners van Maartensdijk een principezaak. Wil je in je levensstijl uitgaan van de tien geboden als kader, dan doet het bij een groot deel van de inwoners van Maartensdijk pijn als die geboden met voeten worden getreden, door als overheid een gebouw in een dergelijke kern open te stellen.

Spreker voorziet dat er geen meerderheid is voor de motie. Hij dringt erop aan dat na de proef een en ander nader wordt bekeken en besproken. Hij vraagt om hoofdelijke stemming.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) komt terug op de wijze van communicatie. Gaat het over financiële problemen dan komt de raad bij elkaar. Als het erg gevoelig is, vindt bespreking in het seniorenconvent plaats. Nu gaat het om de ziel, het hart. Daarover kan niet worden gesproken. De wethouder heeft aangegeven dat met betrokkenen is gesproken. Is ook met de kerk van Maartensdijk gesproken?

De **voorzitter** sluit de beraadslaging en gaat over tot hoofdelijke stemming.

De heer **Kersten** (D66) legt een stemverklaring af. In algemeenheid geeft hij aan dat hij in zijn religieus leven zeer dicht bij de indieners van de motie zit. Hij probeert bewust vanuit de tien geboden te leven. Zijn interpretatie is echter wel een andere. Hij zal tegen de motie stemmen.

Voor de motie stemmen de leden Van der Mast, Beringen, Boer, Van den Broek, Van Maaren, Slootweg, Jansen en Rost van Tonningen. Tegen de motie stemmen de leden De Boer, Mastop, Doedens, Van Hulst-Mazirel, Boos, Woutersen, Van Heertum, Van Ditzhuijzen, Mutsaers, Van Brenk-van Barneveld, Bruinse-Cox, Los, Van Nispen tot Sevenaer, Poot, Kersten, Maarsen en Mineur.

Met 8 stemmen voor en 17 stemmen tegen is de motie verworpen.

### 3.a. Vaststelling notulen 23 oktober 2008

*Tekstueel:*

- pagina 21, waar een g staat, moet geld zijn vermeld.

- pagina 13, de heer **Rost van Tonningen** (BB) verwijst naar de vermelding: "De conclusie dat de aanbeveling van de accountant om een centrale registratie van contracten te realiseren is, is onjuist." Heeft de heer Kamminga dit daadwerkelijk gezegd?

Wethouder **Kamminga** heeft de exacte tekst via de griffier aan de heer Rost van Tonningen verstrekt.

De **voorzitter** stelt voor om de tekst aan te passen, overeenkomstig de verstrekte tekst.

Wethouder **Kamminga** kan nu niet beoordelen of de vermelde tekst juist is, omdat hij de tekst van zijn reactie nu niet voorhanden heeft.

De vaststelling van de notulen wordt aangehouden tot de volgende vergadering.

### 3.b. Vaststelling notulen 6 november 2008

De notulen zijn nog niet beschikbaar.

## 4. Lijst ingekomen stukken.

Onderdeel II, B, brief van de Rekenkamercommissie d.d. 11 november 2008.

De heer **Beringen** (CDA) verbaast zich over deze brief, immers, de grote meerderheid van de raad heeft gevraagd om een aanvullend onderzoek over de jaren 2007/2008. Het mag dan niet uitmaken of het wel of niet gaat om een politiek gevoelige zaak. Door het onderzoek niet te doen, is de schijn van politieke betrokkenheid aanwezig. De CDA-fractie betreurt dit; zij is ervan overtuigd dat als sprake zou zijn van een externe commissie, het onderzoek aanwezig zou zijn geweest. Voor de vierde keer binnen een jaar pleit de fractie voor een externe Rekenkamercommissie.

De heer **Slootweg** (SGP) zal, op een suggestie van de voorzitter, de brief betrekken bij de Najaarsnota.

De **voorzitter** stelt voor de brief te betrekken bij de behandeling van de Najaarsnota.

Onderdeel I, mailbericht werkgroep Natuurlijk Zeist

De heer **Kersten** (D66) had in eerste instantie de indruk dat het gaat om het verplaatsen van een sportveld van een Zeister voetbalvereniging op Bilts grondgebied. Nadere informatie geeft aan dat hier meer aan de hand is. Het doel van het mailbericht is veel groter, namelijk bebouwing vanuit Zeist op Bilts grondgebied. Als deze informatie juist is, dan verzoekt spreker een en ander in de commissie aan de orde te stellen.

De **voorzitter** zegt toe de brief in de commissie te brengen, voordat een reactie wordt verzonden.

De heer **Doedens** (VVD) heeft een procedurele opmerking. Het is naar zijn mening de bedoeling van deze lijst aan te geven in welke categorie een brief thuishoort.

De **voorzitter** wil ruimte laten om bij de afdoening van brieven korte opmerkingen te maken.

Zonder hoofdelijke stemming stemt de gemeenteraad in met de voorgestelde afdoening van de ingekomen stukken, rekening houdend met de toezegging.

## 5. Spreekrecht burgers

Hiervoor heeft niemand zich gemeld.

## VOORSTELLEN

### 6. Vaststellen reparatie Bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk

De heer **Van den Broek** (CDA) voert namens de raad het woord. Dit onderwerp is in de commissie-vergadering van 13 november jl. uitvoerig aan de orde geweest. Daarbij is gesproken over het begrip agrarisch bedrijf. Duidelijk is naar voren gekomen dat sprake moet zijn van nadere precisering van het begrip. Met name de termen reëel en volwaardig zouden worden opgenomen, met het doel misverstanden weg te nemen. Het gaat om bedrijven die bedrijfseconomisch volwaardig zijn; dus echte agrarische bedrijven en geen hobbymatige bedrijven.

Een en ander heeft geleid tot het indienen van een raadsbreed ondersteund amendement, waarin de begrippen worden toegevoegd.

### **Amendement Programmabegroting 2009 ingediend door het CDA, D66, GroenLinks&PvdA, VVD, SP, Bilts Belang ChristenUnie en SGP pag. 9**

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 27 november 2008;  
gehoord de beraadslagingen van de commissie Openbare Ruimte d.d. 13 november 2008;

overwegende dat:

- dat in reactie 6 sub 3 van de Zienswijzennota is verzocht om de begrippen 'reëel en volwaardig' toe te voegen aan de begripsomschrijving van 'agrarisch bedrijf', zulks ter vermijding van de mogelijkheid dat agrarische bouw- en gebruiksmogelijkheden worden toegekend aan bedrijven die in bedrijfseconomische zin niet als volwaardig zijn aan te merken;
- dat – in weerwil van het vorenstaande – in het onderhavige reparatieplan, maar ook in het bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk voor zover dat reeds onherroepelijk is geworden, een agrarisch bouwvlak is toegekend aan bedrijven met een grootte van ten minste 25 nge, welke bedrijfsomvang voldoende perspectief biedt voor één arbeidsmarkt om een redelijke inkomen te verwerven uit agrarische activiteiten;
- dat er niettemin aanleiding bestaat om het vermeende onderscheid tussen de toekenning van agrarische bouwvlakken in het bestemmingsplan en de begripsomschrijving van 'agrarisch bedrijf' weg te nemen door in het genoemde begripsomschrijving de termen 'reëel en volwaardig' op te nemen;

besluit:

- de Zienswijzennota zoals deze deel uitmaakt van het raadsvoorstel d.d. 30 september 2008 met nummer 6 gewijzigd vast te stellen, in die zin dat:
  1. het commentaar op reactie 6, onderdeel 3 wordt gewijzigd als volgt:

de reactie is erop gericht om de mogelijkheid uit te sluiten dat agrarische bouw- en gebruiksmogelijkheden worden toegekend aan bedrijven die in bedrijfseconomische zin niet als volwaardig zijn aan te merken. De reactie is voorstelbaar, in die zin dat de huidige redactie van de begripsomschrijving van 'agrarisch bedrijf' de indruk wekt dat ook niet volwaardige agrarische bedrijven kunnen profiteren van de bouw- en gebruiksmogelijkheden die zijn voorbehouden aan, in bedrijfseconomische zin, volwaardige bedrijven. Die indruk is overigens niet terecht. In het onderhavige reparatieplan, maar ook in het bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk voor zover dat reeds onherroepelijk is geworden, wordt een agrarisch bouwvlak slechts toegekend aan bedrijven met een grootte van ten minste 25 nge, welke bedrijfsomvang voldoende perspectief biedt voor één arbeidskracht om een redelijk inkomen te verwerven uit agrarische activiteiten. Om elk misverstand uit te sluiten heeft het niettemin de voorkeur om de begripsomschrijving van 'agrarisch bedrijf' uit te breiden met de termen 'reëel en volwaardig';
  2. het commentaar op reactie 28, onderdeel 1 wordt gewijzigd als volgt:

verwezen wordt naar het commentaar bij zienswijze nummer 6, onder 3;
  3. onderdeel 1 van hoofdstuk 3, na 'Gegronde te verklaren – zienswijze nummer 26, onderdeel 3', wordt aangevuld als volgt:
    - zienswijze nummer 6, onderdeel 3;
    - zienswijze nummer 28, onderdeel 1.
  4. na onderdeel 3 van hoofdstuk 3 wordt toegevoegd onderdeel 3a als volgt:

artikel 3 van de voorschriften ex artikel 30 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening behorenden bij het bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk, gemeente De Bilt, voor zover betrekking hebbend op de begripsomschrijving van agrarisch bedrijf, te wijzigen als volgt:

    - agrarisch bedrijf:

een reëel en volwaardig bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, waarbij houtteelt is uitgesloten;

toelichting:

het voorstel van het college is besproken in de vergadering van de commissie Openbare Ruimte d.d. 13 november 2008. De commissie heeft – mede naar aanleiding van de uiteenzettingen van de heer mr. S. Land in het kader van het spreekrecht – uitvoerig stil gestaan bij de omschrijving van het begrip 'agrarisch bedrijf'.

uit het verhandelde ter vergadering kwam duidelijk naar voren dat de bruikbaarheid van het bestemmingsplan gebaat zou zijn bij een nadere precisering van het genoemde begrip. Met name de termen 'reëel' en 'volwaardig' zouden daarin moeten worden opgenomen met als doel elk misverstand weg te nemen over de eis dat slechts de bedrijven die in bedrijfseconomische zin als volwaardig zijn te beschouwen, als agrarisch bedrijf worden bestemd.

de bovenstaande tekst betreft een voorstel tot gewijzigde vaststelling van de Zienswijzennota. De wijzigingen hebben betrekking op de zienswijzen met de nummers 6, onderdeel 3 en 28, onderdeel 1.

Het IVN heeft een zienswijze ingediend, waarin wordt aangegeven dat aanleg van nieuwe paden als ongewenst moet worden aangemerkt. De raad kan leven met de reactie daarop. Een aanlegvergunning is voorbehouden aan het college, maar het is een politiek gevoelig onderwerp. Daarom wordt van de wethouder de toezegging gevraagd dat hij, evenals bij het bestemmingsplan De Bilt-Zuid, naar de raad komt als de aanlegvergunning aan de orde is. Aan de financiering van de paden zijn termijnen verbonden, evenals de toetsing aan de Flora- en faunawet, de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Met het aannemen van het amendement en de toezegging van de wethouder om met politiek gevoelige zaken naar de raad te komen, kan de raad instemmen met de reparatie van het bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk.

Wethouder **Ditewig** geeft aan dat het amendement goed is beargumenteerd. Het college neemt het amendement over.

Spreker zegt toe dat hij op het moment dat maatschappelijk, politiek gevoelige zaken aan de orde zijn in het kader van de aanlegvergunning, naar de raad komt.

Hij is de raad erkentelijk voor de wijze waarop in gezamenlijkheid bij een gevoelig onderwerp voortreffelijk is samengewerkt.

Met algemene stemmen wordt het amendement aangenomen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad over het gewijzigd voorstel tot reparatie van het bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk, met gedeeltelijke gegrondverklaring en gedeeltelijke ongegrondverklaring van de tegen het ontwerp ingekomen zienswijzen, een en ander zoals verwoord in de bijlage "Zienswijzennota bestemmingsplan Buitengebied Maartensdijk ex artikel 30 WRO.

## **7. Overname Sociale Werkvoorziening Zeist en omstreken (SWZ)**

De heer **Mastop** (GroenLinks&PvdA) heeft in de commissie gevraagd om dit voorstel als behandelstuk te agenderen. Het afdoen als hamerstuk doet geen recht aan het belang van het onderwerp. De gemeente heeft voor een deel van haar inwoners een wettelijke taak om in sociale werkvoorziening te voorzien. Behandelen als hamerstuk doet ook geen recht aan de inzet van veel mensen, de afgelopen jaren, voor de toekomstzekerheid van de werkvoorziening.

Bij het aantreden van deze raad was sprake van een negatieve situatie. Een SWZ die in een neerwaartse spiraal zat, waarbij het niet alleen financieel goed ging, maar waar het ook ontbrak aan weringskracht voor het verkrijgen van opdrachten, de organisatie was te zwaar, er was sprake van achterstallig onderhoud. De organisatie was niet klaar voor het uitvoeren van de nieuwe wet.

De nieuwe wet vraagt aanpassing in het kader van de regelgeving, financiering, dienstverlening.

Daarop is stevig ingezet; respect voor degenen die daarbij zijn betrokken.

Het proces is goed te volgen geweest. De 'Doornsessies' zijn door diverse raadsleden bezocht. Daarmee is een goede bijdrage geleverd aan de wisselwerking die in een dergelijk proces aanwezig moet zijn, om uiteindelijk tot overeenstemming te komen.

Op details kan wel een en ander over het resultaat worden gezegd, maar wordt naar het totaal gekeken dan zal sprake zijn van een stevig gefundeerde organisatie, toekomstgericht. Er is meer maatwerk voor de SW'ers en meer groeikansen. Vaker zal men dichterbij huis kunnen werken. Het bedrijf is financieel solide.

De fractie heeft de brief van de ondernemingsraad gelezen. Deze lijkt in eerste instantie misschien fors en polariserend, maar bij nadere lezing blijkt sprake te zijn van een constructieve opstelling. Er zijn geen zaken vermeld waarover niet tot overeenstemming zal worden gekomen.

De fractie is tevreden met het resultaat en stemt in met het preferred suppliership in het kader van de zekerheid voor de toekomst van de SW'ers.

De heer **Kersten** (D66) geeft aan dat de hoofddoelstellingen helder zijn. Deze week kreeg de fractie een brief van de ondernemingsraad, waarvan zij schrok. De conclusie in de brief is dat de ondernemingsraad niet instemt. Bij navraag blijkt dat de instemming niet nodig is voor de fusie. Voor een aantal andere terreinen, dat in het vervolg aan de orde komt, heeft de ondernemingsraad een inbreng. De ondernemingsraad zal de medewerkers laten weten dat hij de brief heeft geschreven. De gemeente kan niet het risico nemen dat het misgaat. Dat kan de sociaal zwakkeren niet worden aangedaan. Voorts een soort stemverklaring. Er wordt met drie partners in zee gegaan. Twee daarvan zijn bekend uit de praktijk, Bartimeus en Abrona. Informatie over de derde partners was moeizaam te verkrijgen en was beperkt. De fractie van D66 accepteert een en ander, maar met veel aarzeling. Zij hoopt dat de derde partner de meest gewenste partner is.

Voorts pleit spreker ervoor dat bij het geheel de meest zwakkeren aandacht krijgen. Als de mensen van binnen naar buiten moeten en het proces buiten lukt niet, dan moet er voldoende aandacht zijn om deze mensen naar de beschermende vorm terug te halen.

De raad moet nu een advies meegeven aan zijn vertegenwoordigers in het bestuur. De fractie van D66 stemt met grote aarzeling in, maar er zijn zaken die veel aandacht vragen. Doe dingen die niet onomkeerbaar zijn.

Mevrouw **Mineur** (SP) merkt op dat aan de orde is de toekomst van de sociale werkvoorziening in Zeist, de SWZ. De nog op te richten BV van drie bedrijven – Bartimeus, Abrona en Inclusief Groep – wil de SWZ overnemen en de uitvoering van de sociale werkvoorziening voor haar rekening nemen. In de commissie is gesproken over de gevolgen hiervan. Ook de adviezen van de gezamenlijke SP-fracties zijn ingebracht. Zij ziet deze graag expliciet terug in de afspraken.

De fractie ziet voordelen en nadelen. Hoewel de voordelen zwaar wegen en de fractie niet aan de noodrem hangt, acht zij het verstandig om niet overhaast te werk te gaan. Een zwaarwegende reden hiervoor is het advies van de ondernemingsraad.

Het SP-Kamerlid voor de WSW, de heer Lempens, heeft navraag gedaan bij de landelijke bestuurder van AbvaKabo FNV en de hoogste bestuurder van de WSW. Zij kent het advies van de ondernemingsraad en vindt het een sterk advies. Gevraagd naar de status ervan stelt zij dat de ondernemingsraad geen instemmingsrecht heeft, maar dat het wel belangrijk is om ernaar te luisteren. Stapt de ondernemingsraad met dit advies naar de Ondernemingskamer, krijgt hij waarschijnlijk gelijk. Er moet dus naar de ondernemingsraad worden geluisterd, afgezien van het feit dat de fractie wil luisteren naar de mensen om wie het gaat, de WSW'ers en hun begeleiders.

Het is goed dat hier een afvaardiging van de SWZ en de voorzitter van de ondernemingsraad aanwezig zijn. Al was er geen gelegenheid meer voor inspraak van de ondernemingsraad, het is bekend wat hij had willen aangeven. Samengevat komt het op het volgende neer. De ondernemingsraad is niet tegen de BIGA. De kans is beduidend groter dat deze club de SWZ en vooral de gemeenten gaat helpen bij het uitvoeren van de nieuwe Wet sociale werkvoorziening. De ondernemingsraad verwacht een slagvaardiger en ondernemender uitvoering van de wet, ondersteund met een bruidsschat. Hoe zit het met het nee, tenzij van de ondernemingsraad? De ondernemingsraad is gevraagd advies uit te brengen over personele gevolgen:

1. De ondernemingsraad heeft in januari 2008 op verzoek van het bestuur een wensenlijst opgesteld. In het onderhandelingsresultaat is hiervan weinig terug te vinden.
2. Daar de onderhandelingen zijn uitgelopen, loopt de ondernemingsraad achter in zijn informatievoorziening. Dat gaat ten koste van de zorgvuldigheid. Dat is een belangrijke reden voor het negatieve advies.
3. De medezeggenschap. Formeel is er per 1 januari 2009 geen medezeggenschap meer. De ondernemingsraad heeft de directie daarom een convenant overhandigd om dit per 1 januari 2009 te regelen.

4. De inrichting SW-organisatie. De ondernemingsraad wil een duidelijke rol in die inrichting van de organisatie, die vorm moet worden gegeven door de nieuwe BV. De ondernemingsraad wil garanties daarbij een vinger in de pap te hebben. De ondernemingsraad wil een sociaal plan voor SW-medewerkers.

5. De personele gevolgen voor het ambtelijk personeel. De richtlijn van één begeleider op tien WSW-medewerkers is te strikt. Er moet een goede cao worden afgesproken. Er is nu een tussenvoorstel om de cao van de Inclusiefgroep over te nemen, maar die cao is afgesloten met de Unie. Dat is geen representatieve bond binnen de SWZ. De ondernemingsraad wil keuzevrijheid voor de ambtenaren om wel of niet ambtenaar te blijven.

6. De functiewaardering van de WSW. De ondernemingsraad wil dat goede afspraken worden gemaakt over de functiewaardering van de SW-populatie. De huidige functiewaardering is onvolledig en achterhaald.

7. De ondernemingsraad wil dat de tevredenheid van de medewerkers een officieel onderdeel wordt van de jaarcijfers. Dus dat niet alleen naar de cijfers wordt gekeken, maar ook of het goed gaat met de mensen.

Spreekster heeft het idee dat het gaat om een ondernemingsraad die zich uitstekend heeft laten informeren en die geen idiote eisen stelt. De ondernemingsraad wil in principe graag met BIGA praten; de nieuwe directeur valt goed en is van harte welkom.

De **voorzitter** attendeert erop dat de ondernemingsraad gesprekspartner is voor het bestuur van de onderneming. Nu moet worden gesproken over wat van de gemeenteraad wordt gevraagd.

Mevrouw **Mineur** komt daarop. Zij heeft wat tegenstrijdige verhalen gehoord vanuit SWZ. Iedereen is het erover eens dat nog volop wordt gepraat met de ondernemingsraad, de oude, de nieuwe directeur, dagelijks bestuur. Iedereen wil tot een oplossing komen. Op 1 december a.s. komt er waarschijnlijk een brief van de directeur met een officiële reactie. Er is dus geen reden om pessimistisch te zijn. De gesprekken zijn nog in volle gang. De SP stelt voor recht te doen aan de mensen om wie het gaat: de broedende kip niet storen en het definitieve antwoord van de ondernemingsraad afwachten. Er is op dit moment geen voorstel aanwezig waarover zij als lid van het algemeen bestuur advies geven.

De **voorzitter** constateert dat een ordevoorstel wordt gedaan de behandeling van dit agendapunt te schorsen.

Bij navraag stelt spreker vast dat het ordevoorstel niet wordt gesteund. Er wordt voortgegaan met de behandeling.

Mevrouw **Mineur** zal ook een amendement indienen met het voorstel niet de datum van 1 januari 2009 te hanteren, omdat dit te snel is. Zo snel als mogelijk is moet een besluit worden genomen.

De **voorzitter** attendeert erop dat de raad niet kan beslissen over de datum. De datum maakt deel uit van het onderhandelingsakkoord. Van de raad wordt gevraagd akkoord te gaan met het onderhandelingsakkoord.

De heer **Van Maaren** (CDA) vraagt of mevrouw Mineur spreekt als lid van het algemeen bestuur SWZ of als lid van de SP-fractie van deze raad.

Mevrouw **Mineur** (SP) vertegenwoordigt de SP-fractie.

De heer **Doedens** (VVD) stelt een punt van orde. Als een raadslid dat namens de raad deel uitmaakt van een algemeen bestuur en wordt geacht het gevoel van de raad over te brengen, hier meedeelt dat zij handelt vanuit een partijpolitiek standpunt, dan is de positie van het raadslid aan de orde.

Mevrouw **Van Brenk-van Barneveld** (GroenLinks&PvdA) vraagt of de wethouder mevrouw Mineur kan geruststellen door aan te geven welke zorgvuldigheid hij voorziet, zodat iets per 1 januari 2009 kan worden gerealiseerd, waarbij ook de ondernemingsraad tot zijn recht kan komen.

Mevrouw **Mineur** (SP) meent dat de wethouder daar niet over gaat.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) heeft het voorstel uitvoerig bestudeerd. Daarbij is voor hem vooral het kwalitatieve aspect belangrijk: gaat het om een oplossing voor de mensen van de sociale werkvoorziening? In het voorstel is vermeld: "Binnen een gezonde financiële bedrijfshuishouding komen tot een vergroting van de individuele ontplooiingsmogelijkheden voor SW-geïndiceerden." Er wordt realisatie van een gevarieerder aanbod van de SW-werkplaatsen voorzien. Realisatie wordt op de door de SW-medewerkers gewenste locaties voorzien; realisatie van ontwikkelingskansen voor SW-medewerkers wordt voorzien.

Van de wethouder wordt een nadere toelichting op dit inhoudelijke aspect gevraagd. Hoezeer gelooft de wethouder in de financiële consequenties die zijn vermeld.

De fusie is met enkele maanden vertraagd. Het is dan verbazend dat de ondernemingsraad een negatief advies geeft. Uit nader contact met de voorzitter van de ondernemingsraad komt naar voren dat is verzuimd om tot zorgvuldig overleg met de ondernemingsraad te komen. Door het niet zorgvuldig omgaan met de inspraakmogelijkheden van de ondernemingsraad is het risico aanwezig dat verdere vertraging ontstaat. Bovendien verliest het bestuur daarmee zijn gezag. Het is onverstandig om zonder positief advies van de ondernemingsraad door te gaan, omdat dit in het algemeen tot grote problemen leidt. Wethouder Mittendorff heeft aangegeven dat er per 1 januari a.s. geen uitvoeringsplan is. De praktijk laat zien dat de meeste fusies op dit punt mislukken: er is wel een formele afronding van het fusietraject, maar er is onvoldoende gekeken naar het perspectief na de fusie. Het is een absolute voorwaarde dat het uitvoeringsplan waarin deze kwalitatieve aspecten terugkomen, hier ter sprake wordt gebracht.

Voorts merkt spreker op dat het ziekteverzuim naar 20% is gegaan; een erg hoog cijfer. Dit wijst op mogelijkerwijze onrust en misschien een demotivatie. Hierover wordt nadere informatie gevraagd.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) vraagt wat het ziekteverzuim te maken heeft met het voorliggende voorstel.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) merkt op dat de hoogte van het ziekteverzuim een teken kan zijn van het welbevinden van de medewerkers. Bij fusies is het ziekteverzuim vaak hoger, omdat men onrust ervaart.

Samenvattend: als de ondernemingsraad daadwerkelijk een negatief advies geeft, is het zeer onverstandig het besluit per 1 januari a.s. te laten doorgaan. Spreker wenst de woorden van de wethouder dat een uitvoeringsplan wordt gemist, serieus te nemen. Hoe denkt hij dat op korte termijn het uitvoeringsplan aanwezig zal zijn?

Mevrouw **Van Hulst-Mazirel** (VVD) heeft ook zorg over de groep waarom het hier gaat. Het gaat om mensen voor wie de gemeente altijd de verantwoording zal houden.

De ondernemingsraad vertegenwoordigt uiteraard iedereen. De onrust is begrijpelijk. Zij gaat ervan uit dat bij deze fusie rekening wordt gehouden met de wensen van de ondernemingsraad.

De VVD-fractie kan instemmen met het voorgestelde besluit; zij heeft waardering voor het management van de SWZ en Bureau Berenschot, die goed te werk zijn gegaan.

Het verbaast haar dat in twee jaar de ondernemingsraad niet gehoord zou zijn.

Voorts wijst zij op de functie van mevrouw Mineur. Zij zit hier inderdaad met twee petten. De VVD-fractie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat haar functie in het algemeen bestuur wat meer rood is gekleurd dan namens deze raad zou moeten zijn, ook gezien haar optreden in de commissie. De VVD-fractie stemt in met het voorstel.

Mevrouw **Mineur** (SP) benadrukt dat het haar rol is om ervoor te zorgen dat de discussie zorgvuldig wordt gevoerd. In de raad heeft zij de SP-pet op; in het algemeen bestuur van de SWZ vertegenwoordigt zij de gemeenteraad van De Bilt.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) heeft geen andere opmerkingen of vragen dan reeds eerder naar voren zijn gebracht.

De heer **Slootweg** (SGP) merkt op dat de fusie onvermijdelijk is, maar naar zijn mening is dit niet het juiste moment om nu een besluit te forceren. Wat is de mening van de wethouder om nu de discussie te voeren, maar de besluitvorming aan te houden tot de vergadering van 18 december a.s.? Daarmee

is het mogelijk enkele pijnpunten weg te nemen. Dit komt ook de zorgvuldigheid van het proces ten goede.

Mevrouw **Mineur** (SP) steunt dat voorstel.

Wethouder **Mittendorff** verwijst naar de uitvoerige bespreking in de commissie. Het is goed nu ook in de raad de discussie te kunnen voeren, omdat het om een belangrijke zaak gaat. Het gaat om een belangrijk onderwerp, dat een kwetsbare groep raakt. Het is een onderwerp dat de agenda van de gemeente De Bilt jarenlang heeft gedomineerd, dikwijls in negatieve zin met zorgen over financiën. In november 2007 heeft de raad gesproken over een kadernotitie, waarin uitgangspunten zijn geformuleerd.

De dank voor het vele werk dat is gedaan, wordt overgebracht aan betrokkenen, via de ondernemingsraad, management, ambtenaren, bestuur. Ook Berenschot heeft goed werk verricht.

Diverse sprekers komen terug op de brief van de ondernemingsraad. In de commissie is al gebleken dat er draagvlak is voor overdracht van SWZ aan BIGA. In de brief van de ondernemingsraad wordt met name ingegaan op personele aangelegenheden.

Na het verschijnen van deze brief heeft het dagelijks bestuur SWZ 25 november jl. overlegd met de ondernemingsraad. De door mevrouw Mineur genoemde punten zijn daar aan de orde geweest. Het is niet zo dat alle zorgen van de ondernemingsraad zijn weggenomen, maar wel is geconcludeerd dat veel van de door de ondernemingsraad genoemde elementen betrekking hebben op 2009: de uitwerking van de overgang van het personeel naar BIGA. Spreker zegt toe ten aanzien van de overdracht er alles aan te doen om BIGA ervan te overtuigen dat de door de ondernemingsraad genoemde elementen ter harte worden genomen bij de uitwerking van het sociaal plan en andere zaken die de ondernemingsraad heeft genoemd. Het is niet meer aan de gemeenschappelijke regeling SWZ in de huidige vorm om deze zaken te regelen. Het is aan de nieuwe organisatie.

De ondernemingsraad heeft een overeenkomst met BIGA opgesteld. Spreker zal zich er sterk voor maken dat het convenant wordt meegenomen door BIGA.

De positie van de gemeenteraden. Het zijn niet de gemeenteraden die beslissen over de overdracht. Dat is het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenteraden adviseren de bestuursleden ten aanzien van het in te nemen standpunt bij de besluitvorming.

De heer Rost van Tonningen sprak over het kwaliteitsaandeel versus het financiële aandeel. In de onderhandelingen heeft altijd het adagium geheerst van: 51% kwaliteit en 49% financiën. Derhalve, de kwaliteitsslag die moet worden gemaakt, is belangrijker dan het financiële aspect. Voor een nadere duiding van de (kwaliteits)aspecten wordt verwezen naar het onderhandelingsakkoord (pagina 31 t/m 42).

Het uitvoeringsplan. Gerefereerd is aan een verslag van een vergadering van het dagelijks bestuur, waarin spreker heeft geconstateerd dat een uitvoeringsplan ontbreekt. Dit was voor het dagelijks bestuur aanleiding separaat een overleg aan te vragen bij BIGA over de transitie van SWZ naar BIGA. Met de wethouders en partners van BIGA is hierover gesproken, ook met de huidige en toekomstige directeur. Daarbij is gebleken dat per 1 januari 2009 een uitvoerig uitvoeringsplan aanwezig is om de overgang mogelijk te maken.

Het negatieve advies van de ondernemingsraad – nee, tenzij – is in het overleg deze week genuanceerd. Zijn indruk is dat de ondernemingsraad in de perspectieven van BIGA gelooft; de ondernemingsraad heeft allerlei vragen met betrekking tot personele consequenties. Daarvan komt de uitwerking in 2009.

Mevrouw **Mineur** (SP) proeft in de woorden van de wethouder dat de ondernemingsraad ja zegt. Dat is niet het geval.

De **voorzitter** heeft dit niet gehoord.

Wethouder **Mittendorff** vervolgt. Hij gelooft in de overdracht aan BIGA. De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling hebben in 2006 afspraken gemaakt over de richting die moet worden gegaan. De raden – en ook de ondernemingsraad – zijn op diverse manieren geïnformeerd. Uiteraard was er tijdens het onderhandelingsproces enige stilte. Het proces is zorgvuldig geweest.

De BIGA hecht eraan dat de overdracht plaatsvindt per 1 januari 2009. Een van de redenen daarvan is dat het langer duren 'ruis' zal veroorzaken, juist bij een groep mensen waar dit niet gewenst is. On-

ondernemingsraad, personeel, raadsleden weten waarom het gaat. Het onderhandelingsakkoord is aanwezig. Uitstel is natuurlijk mogelijk, maar het is de vraag of dit de zaak dient. Het algemeen bestuur van de SWZ zal op 17 december 2008 een uitspraak doen, gehoord de gemeenteraden en de Raden van Commissarissen van de BIGA-partners.

De **voorzitter** constateert dat hiermee ook de vraag van de heer Slootweg is beantwoord: besluitvorming in de raad van 18 december 2008 is te laat.

Mevrouw **Van Brenk-van Barneveld** (GroenLinks&PvdA) vraagt een nadere toelichting op het door mevrouw Mineur genoemde punt dat de ondernemingsraad twijfels had over betrokkenheid van vakbonden, rechtspositie.

Wethouder **Mittendorff** antwoordt dat in het onderhandelingsakkoord is afgesproken dat de geïndiceerden blijven vallen onder de gemeenschappelijke regeling en derhalve de verantwoordelijkheid van de gemeenten blijven. Het gaat om het ambtelijk personeel dat werkzaam is bij de SWZ. De afspraak is dat het ambtelijk personeel eind 2009 overgaat naar de BIGA. In 2009 zal, in gesprekken met vakbonden, ondernemingsraad en personeel, de transitie van SWZ naar BIGA worden geregeld.

De heer **Mastop** (GroenLinks&PvdA) heeft, bij zijn voorstel om dit voorstel als behandelonderwerp aan te merken, niet de bedoeling gehad de commissievergadering te herhalen. Ook nu blijkt weer dat het een belangrijk onderwerp is en aandacht verdient.

De fractie heeft uiteraard ook zorgen over het proces en de haast die wordt gemaakt. De argumentatie om voor 1 januari 2009 te kiezen, is reëel, om te voorkomen dat sprake is van 'gebroken' jaren. Er moeten nog heel wat losse eindjes worden afgewerkt.

De ondernemingsraad heeft een goede brief geschreven, waarbij de vinger op een aantal zere plekken wordt gelegd. Het is hem vanuit de praktijk bekend hoe dit soort zaken gaat. Naar zijn mening heeft iedereen er belang bij dat het proces niet wordt gefrustreerd. De opties om nu een andere richting te gaan, zijn niet aanwezig. Het is bekend dat de oude situatie niet houdbaar is. De fractie stemt in met het voorstel.

De heer **Kersten** (D66) zegt dat de wethouder in zijn heldere toelichting de fractie van D66 heeft overtuigd. Twijfels zijn er niet meer. Hij geeft de twee vertegenwoordigers van deze raad in het algemeen bestuur mee: probeer op 1 januari 2009 het schip van de kade los te krijgen en behouden vaart.

Mevrouw **Mineur** (SP) geeft op het voorgaande aan: de ondernemingsraad stelt dat met de BIGA op reis wordt gegaan naar het onbekende, maar wel met een goede reisverzekering. Die is er nog niet. Daarom haar pleidooi daarop te wachten.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) sluit zich hierbij aan. Hij zal tegen dit onderhandelingsakkoord stemmen. Niet alleen vanwege het feit dat de ondernemingsraad geen positief advies heeft gegeven, maar omdat de ondernemingsraad niet in de gelegenheid is gesteld om dat advies af te ronden. Als het bestuur haast heeft en per 1 januari 2009 tot de fusie wil overgaan, had het verstandig moeten zijn in de procedure tijd voor het advies van de ondernemingsraad in te bouwen. Het is het negeren van het belang van de medezeggenschap. Daarmee is een formele fout gemaakt. Het is voor hem niet duidelijk waarom nu een besluit moet worden doorgedrukt, zonder advies van de ondernemingsraad.

Hetzelfde geldt voor het gemis van een uitvoeringsplan. De wethouder heeft begin november jl. aangegeven dat hij het uitvoeringsplan ook heeft gemist. Per 1 januari a.s. komt een dergelijk plan. Hoe moet de raad nu vaststellen of sprake is van een serieus voorstel? Door het ontbreken van een positief advies van de ondernemingsraad en een uitvoeringsplan kan de fractie niet instemmen met het voorstel.

Mevrouw **Van Hulst-Mazirel** (VVD) sluit aan bij de woorden van de heer Kersten: behouden vaart. De fractie kan niet meer terug, maar wil ook niet meer terug. Er is geen weg terug. Er moet voor worden gezorgd dat deze mensen goed terechtkomen.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) heeft veel positieve zaken gehoord. Hij wil ruimte houden voor het omzetten van de positieve zaken in iets definitiefs. Na 1 januari 2009 is de ondernemingsraad niet meer in beeld. Een en ander moet goed worden geregeld. Daarom verzoekt hij om uitstel.

De heer **Slootweg** (SGP) kan zich in grote lijnen aansluiten bij de opmerkingen van mevrouw Van Hulst. Geen antwoord is verkregen op zijn verzoek om de besluitvorming in deze gemeenteraad op 18 december a.s. te doen plaatsvinden.

De **voorzitter** attendeert erop dat het algemeen bestuur op 17 december a.s. een beslissing moet nemen. Dat betekent dat 18 december een dag te laat is.

De heer **Slootweg** (SGP) neemt hiervan kennis. Tegenstemmen lost naar zijn mening niets op. Er moet verder worden gegaan. De geschiedenis van de SWZ is bekend. Er moet verder dan 2009 worden gekeken. Het belang van alle betrokkenen moet worden gewogen. Hij heeft er vertrouwen in dat een richting wordt gegaan waarvan alle partijen beter worden.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad:

1. in te stemmen met het onderhandelingsakkoord betreffende de overname van de Sociale Werkvoorziening Zeist door BIGA per 1 januari 2009;
2. in te stemmen met effectuering van het 'preferred suppliership' voor BIGA op het moment dat de overname van SWZ door BIGA een feit is;
3. in te stemmen met het aangegeven dekkingsvoorstel en via de Voorjaarsnota 2009 de gemeentebegroting daarop aan te passen.

De fracties van SP, Bilts Belang en ChristenUnie worden geacht tegen te hebben gestemd.

## **8. Samenwerking op het vlak van uitvoerende taken**

De heer **Van Maaren** (CDA) herinnert aan het kuikentje, dat zei "Zij zijn groot en ik is klein. Dat is niet eerlijk." De Bilt is een volwassen gemeente en geen Calimero.

De CDA-fractie ondertekent de kwetsbaarheid van het ambtelijk apparaat. De decentralisatie van taken heeft de afgelopen decennia plaatsgevonden en zal verder doorgaan als het aan het kabinet ligt. Het is begrijpelijk dat het college de kwetsbaarheid tot een minimum wenst te beperken. Inwoners mogen niet de dupe worden van de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie. De ambtelijke organisatie is geen primaire verantwoordelijkheid van de raad, maar van het college van burgemeester en wethouders. Het CDA gaat ervan uit dat overleg heeft plaatsgevonden met de ondernemingsraad dan wel een raadpleging van ambtenaren. Wat is het standpunt van de ondernemingsraad in dezen dan wel wat is de uitkomst van de raadpleging van de medewerkers?

De stelling is in het algemeen: hoe het wordt georganiseerd, is een taak van het college van burgemeester en wethouders, als het maar goed wordt georganiseerd.

De fractie meent dat er een Calimero-addertje is.

De heer **Mastop** (GroenLinks&PvdA) wijst erop dat deze vraag in de commissie aan de orde is geweest. Toen heeft het CDA ervoor gekozen het woord niet te voeren.

De heer **Van Maaren** (CDA) was niet in de commissievergadering aanwezig. Daarbij is aangegeven dat tijdens het raad het woord zal worden gevoerd.

Ten aanzien van samenwerking zijn er twee zaken waarover de raad zich moet uitspreken: het middel en de partner.

Het middel: Voorgesteld wordt een gemeenschappelijke regeling aan te gaan voor onbepaalde tijd. Vermeld is ook: "Tot slot is het een gegeven dat de samenwerking op het gebied van belastingheffing publiekrechtelijke taken heeft. Een keuze voor een publiekrechtelijke regeling ligt dan ook voor de hand." Daarover kan verschillend worden gedacht. Enkele voorbeelden: taken op het gebied van het onderwijs zijn publiekrechtelijk van aard, maar zijn uitbesteed aan een privaatrechtelijke stichting. Het onderhoud van wegen is een publiekrechtelijke taak, maar wordt door private ondernemers uitgevoerd.

Spreker is benieuwd naar de voor- en nadelen hiervan. Er zijn naar zijn mening alternatieven. Het college geeft aan dat het enige alternatief is de toestemming tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling onthouden. Dat is geen alternatief.

De **voorzitter** wil voorkomen dat het college wordt uitgedaagd hier alternatieven te presenteren. Deze zijn in het onderzoek van de commissie aan de orde geweest.

De heer **Van Maaren** (CDA) noemt als belangrijkste onderdeel van het voorstel de partnerkeuze. Loop eens door Utrecht: Tuindorp en Overvecht tot midden jaren '50 gemeente Maartensdijk. Het bedrijvenpark Rijnsweerd, fort De Bilt, waren tot de zeventiger, tachtiger jaren gemeente De Bilt. Vleuten-De Meern was tot 2001 een zelfstandige gemeente. Kortom, Utrecht heeft – zoals iedere grote stad – de drang om groter te worden. Utrecht zal zeker de vierde stad in het land blijven. Het betekent dat eens in de zoveel jaar fusie of herindeling aan de orde is. Spreker vreest in een soort camel noise terecht te komen.

Wat wil het CDA wel? De fractie ziet zeker het nut van samenwerking in, echter, het moet een strategische keuze zijn met wie wordt samengewerkt. Dit kan op enkele manieren worden vormgegeven. Als voorbeeld wordt de samenwerking van Blaricum, Eemnes en Laren genoemd. Ook kan worden gekozen voor samenwerking met gelijkgestelde gemeenten.

Opheffen van de kwetsbaarheid is goed. Een gemeenschappelijke regeling aangaan met Utrecht is niet de goede partnerkeuze. Daarom moet stap voor stap te werk worden gegaan.

Een samenwerking aangaan met de gemeente Utrecht vinden wij niet de goede partnerkeuze. Daarbij moeten twee paden worden bewandeld. Het college heeft het eerste pad ingezet: de visie 2030 De Bilt. Daaruit blijkt welke ontwikkeling wordt gewenst; de vraag kan zijn of samenwerking met Utrecht daarin past. De tweede stap die moet worden gezet, is het doen van een kwaliteitsmeting. Daarbij wordt gekeken naar het gemeentelijke functioneren in de volle breedte: wat kan en wat wordt gewenst. De verschillende rollen van de gemeente moeten worden onderzocht, zoals de rol van bestuurder lokale gemeenschap, publieke dienstverlener, onderdeel van het totale bestuurlijke bestel en vernieuwende organisatie. Het advies van de CDA-fractie is om naast de strategische visie een begin te maken met een kwaliteitsmeting van de totale organisatie. Op basis van de uitkomsten van deze twee zaken moet worden bekeken hoe vorm wordt gegeven aan de gemeente en zal sprake zijn van samenwerking, zelfstandig blijven, met andere gemeenten, in BRU-verband.

Vandaar de suggestie om pas op de plaats te maken, te wachten op de uitkomsten van de strategische visie en een kwaliteitsmeting. Op basis daarvan vervolgbesluiten nemen.

De heer **Doedens** (VVD) geeft aan dat in de raad het politieke debat wordt gevoerd. Het staat iedere fractie vrij het voorstel te interpreteren. De fractie zal instemmen met de voorgestelde vorm van inhuur. Wel wil hij hierbij opmerkingen maken om zaken op de politieke agenda te zetten, die hiermee te maken hebben en die voor de fractie wezenlijk zijn.

Het besluit geeft aan dat een gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan voor het uitvoeren van taken betreffende belastingen en interne dienstverlening. Bedoeld zal zijn: en de daarmee samenhangende interne dienstverlening. Als bij overige ontwikkelingen is vermeld dat het ook gaat over documentaire informatievoorziening en automatisering, dan is al lang niet meer interne dienstverlening aan de orde, maar is sprake van externe dienstverlening. Het zal niet de bedoeling zijn deze zaken in één keer mee te nemen.

De VVD-fractie beschouwt het voorstel als gericht op belastingheffing en de daarvoor nodige interne afspraken.

De VVD-fractie noemt het voorstel belangrijk, omdat het te maken heeft met de teruggang van het aantal ambtenaren van 330 naar 200, een raadsbreed gedragen operatie. De fractie is gelukkig met de toezegging van de wethouder van Personeelszaken dat op afzienbare termijn wordt gesproken met de raad over de organisatie en het personeelsbeleid. Of het nu gaat om de gemeente De Bilt of de gemeente Utrecht, het gaat om belastingheffing of samenwerking, het wordt hoog tijd om na te denken over vorm, inhoud, richting van het ambtenarenapparaat. Voordat je het weet, is een volgende samenwerkingsovereenkomst aangegaan en ben je bezig de gemeente rijp te maken voor een volgende herindeling. Dat wil noch de heer Van Maaren noch de rest van de raad.

De heer **Van Maaren** (CDA) begrijpt de betoogtrant van de heer Doedens, maar niet de volgorde: goedkeuring voor uitbesteding en daarna spreken over het omgaan met personeelsbeleid richting toekomst. Spreker wil de volgorde omkeren.

De heer **Doedens** (VVD) acht deze stellingname ingegeven vanuit een lovenswaardige motivatie. Het gemeentelijk apparaat kan niet in enkele weken of maanden worden veranderd. Daarvoor is een grondige discussie nodig. De raad wordt geconfronteerd met de gevolgen van het beleid van vijf, zes jaar geleden. Gaandeweg moeten maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat geen averij optreedt. Vandaar dat de VVD-fractie instemt met het voorstel. Het is een absoluut gegeven dat met elkaar moet worden gesproken over personeelsbeleid, samenwerken met anderen, wat doet de gemeente zelf. Het is goed dat dit spoedig wordt gedaan.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) meent dat de raad zich niet kan inlaten met het personeelsbeleid.

De heer **Doedens** (VVD) veronderstelt dat dit anders is. Een blik op de geschiedenis op de raad van deze gemeente sinds 2001 geeft aan dat bij een reeks bezuinigingsoperaties duidelijk was dat sprake was van personele consequenties, met name consequenties voor de organisatie. Gesproken is over wachtgeld, 57+-regelingen, handhaven strategische posten, enz. De VVD-fractie stemt in met het voorstel.

De heer **Slootweg** (SGP) bevestigt dat de raad destijds heeft besloten tot het inkrimpen van de ambtelijke organisatie. De achterliggende gedachte daarbij was: deze gemeente heeft te veel beleidvormende medewerkers en te weinig medewerkers op uitvoering. Uitvoering wordt buiten de deur gezet. Spreker meent dat dit een verkeerde keuze is. Hierover had, voordat het pad van de samenwerking met Utrecht, uitgebreid moeten worden gesproken. Hij steunt het door de heer Van Maaren uitgezette lijnen: eerst kijken naar interne mogelijkheden. Niet de nu voorgestelde richting. Dit is een begin en zal verder gaan. De SGP-fractie wil dat pad niet op gaan en wil geen uitholling van de organisatie.

De heer **Doedens** (VVD) constateert dat de heer Slootweg het met hem eens is, dat het zeer gewenst is binnen afzienbare termijn te spreken over vorm en richting van de organisatie.

De heer **Slootweg** (SGP) verwijst naar het voorstel, waarin is vermeld dat geen goedkeuring aan het voorstel kan worden onthouden, alleen als het in strijd is met het recht of met het algemeen belang. Spreker acht het voorstel in strijd met het algemeen beleid van deze gemeente om op dit moment de gemeenschappelijke regeling aan te gaan.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) ondersteunt de woorden van de heer Van Maaren en de heer Slootweg.

De heer **Maarsen** (SP) deelt mede dat de fractie vooralsnog niet de voordelen ziet van de gemeenschappelijke regeling. De voordelen zijn redelijk abstract en gaan over continuïteit, kwaliteit, maar zijn niet gekoppeld aan urgente problemen.

Het werk op afstand zetten is geen pluspunt. De uitvoerende medewerkers gaan weg; het geeft meer overhead voor de rest van de organisatie. De fractie ziet geen financieel voordeel van deze operatie. Ook de dienstverlening aan de inwoners zal niet beter worden.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) merkt op dat het niet de eerste keer is, en mogelijk ook niet de laatste, dat een voorstel wordt aangeboden waarbij geen alternatieven zijn gevoegd. Spreker voelt zich ongelukkig bij het ontbreken van alternatieven. Er zijn natuurlijk alternatieven aanwezig. Hij wijst erop dat dit soort samenwerkingsverbanden ook mogelijk is met bijvoorbeeld waterschappen, energiebedrijven, andere gemeenten.

Uit een artikel in het Algemeen Dagblad, enkele dagen geleden, kwam naar voren dat de gemeente Utrecht slordiger is omgegaan met de uitbesteding. Dat is geen reclame voor de samenwerkingspartner.

Hij attendeert erop dat belastingen een van de weinige uitingen zijn voor de gemeente om zich naar de burgers te presenteren. Het is een kans naar de bevolking om zorgvuldige informatie te geven over de belastingen, de tarieven. Voor hem zijn de voordelen onvoldoende aangegeven.

Wethouder **Kamminga** krijgt uit de reacties van sommige sprekers de indruk dat dit voorstel uit de lucht komt vallen. Dat is niet het geval. Een jaar geleden is de raad hierover al geïnformeerd. In de

commissie is kort gesproken over de organisatorische achtergronden. Er is uitvoerig en veelvuldig gesproken met de mensen om wie het gaat. Uiteraard ook met de ondernemingsraad. De gesprekken hebben geleid tot volledige overeenstemming over de plannen en het sociaal plan.

Het college wil continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening kunnen garanderen. Terecht zegt de heer Rost van Tonningen dat belastingen een belangrijke uiting zijn van de taak van de gemeente. Daarom wil het college de continuïteit en kwaliteit garanderen. Dit kan met de beoogde samenwerking. Het is niet nieuw. Het collegeprogramma spreekt over het streven naar een compacte organisatie, die de kerntaken efficiënt kan uitvoeren. In diverse begrotingen is melding gemaakt van het streven naar meer regie, regisserende gemeente, minder uitvoeren.

In de begroting 2009 is opgenomen (pag. 59): "Vertaald naar de ambtelijke organisatie betekent het dat de gemeente zich steeds meer zal richten op coördinerende en regisserende taken en minder op uitvoerende taken." In dit licht moet de uitplaatsing van de buitendienst, sociale dienst en de samenwerking met Utrecht op het gebied van belastingen en (in de toekomst) van automatisering worden gezien.

Het is het college niet duidelijk waarom een publiekrechtelijke regeling niet adequaat zou zijn. Belastingen zijn een belangrijke uiting van de gemeentelijke autonomie. Het college acht het adequaat dit in een publiekrechtelijke regeling onder te brengen.

De koppeling aan de strategische visie gaat het college te ver. Als het gaat om uitbesteden, dan kan alles worden uitbesteed. Dat is bijvoorbeeld bij de BEL-gemeenten gebeurd. Kleine beleidsvoorbereidende zaken zijn bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het overige is in een privaatrechtelijke organisatie samengevoegd.

De heer Doedens herinnert aan de toezegging om te overleggen over de richting van de organisatie, het personeelsbeleid. Deze toezegging wordt gehandhaafd.

De heer **Van Maaren** (CDA) meent dat over veel zaken overeenstemming aanwezig is: de continuïteit, de regisserende gemeente, uitbesteden uitvoering. Het is goed dat de ondernemingsraad akkoord is. De vraagtekens van de CDA-fractie zitten bij het punt: moet worden gekozen voor Utrecht, via een gemeenschappelijke regeling voor onbepaalde tijd. Een gemeenschappelijke regeling is lastig terug te draaien. Bij een privaatrechtelijke overeenkomst kan een tijdslimiet worden gesteld.

Het belangrijkste in het geheel is de keuze voor Utrecht. De CDA-fractie acht die keuze vanuit strategische en tactisch oogpunt niet verstandig. Moet een en ander niet in BRU-verband of met gemeenten van gelijke grootte worden gedaan?

Vandaar ook het voorstel van het CDA om eerst te kijken wat deze gemeente wil.

De CDA-fractie dient een motie in, waarin het college wordt verzocht een bestuurskrachtmeting te laten uitvoeren.

### **Motie 'samenwerking op het vlak van uitvoerende taken' ingediend door het CDA**

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 27 november 2008;

gelezen het voorstel van het college van B&W betreffende de samenwerking van uitvoerende taken;

kennis genomen hebbend van het feit dat de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie een reëel probleem is;

gelet op de zelfstandigheid van de gemeente De Bilt;

gelet op het gewenste functioneren van de gemeente De Bilt;

gelet op de artikelen van de Gemeentewet en het Reglement van Orde;

verzoekt het college:

- a. een bestuurskrachtmeting – waarvoor het Plan van Aanpak ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden wordt in het eerste kwartaal van 2009 – te laten uitvoeren;
- b. de volgende elementen in deze bestuurskrachtmeting te laten onderzoeken:
  - de gemeente als bestuur van de lokale gemeenschap;
  - de gemeente als publieke dienstverlener;
  - de gemeente als onderdeel van het bestuurlijke bestel;

- de gemeente als vernieuwende organisatie.
- c. aan de hand van de uitkomsten o.a. een voorstel te redigeren ten aanzien van de samenwerking op het vlak van uitvoerende taken;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Doedens** (VVD) verwijst naar de vermelding dat een gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. De dienstverleningsovereenkomst zal jaarlijks worden geëvalueerd. In de overeenkomst worden daartoe specifieke bepalingen opgenomen. Als de evaluatie aangeeft dat de dienstverlening niet goed verloopt, kunnen altijd stappen worden gezet tot beëindiging.

De wethouder heeft niet gereageerd op de opmerking dat wordt uitgegaan van belastingen en de daarmee samenhangende interne dienstverlening. Zaken als automatisering e.d. hebben een extern element en maken op dit moment geen deel uit van de besluitvorming.

De VVD-fractie is geen voorstander van hetgeen in de CDA-motie wordt gevraagd. Bestuurskracht wordt gemeten. Spreker verwijst naar de grote projecten die aan de orde zijn, zoals het centrum, Larenstein, enz. Dat zijn goede voorbeelden van bestuurskracht. Een nader onderzoek is niet nodig. Wel is het nodig om te praten over personeelsbeleid, de richting waarin de gemeente gaat. Dan komt het politieke debat.

De heer **Slootweg** (SGP) heeft niets toe te voegen aan zijn eerdere opmerkingen. Hij wijst de heer Doedens erop dat een evaluatie zal plaatsvinden; de opzegtermijn is twee jaar. Het ligt niet voor de hand dat de regeling wordt opgezegd.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) meent dat de samenwerking een eerste stap is. Is die stap eenmaal gezet en de automatiseringsprocessen zijn op elkaar afgestemd, dan zal geen weg terug aanwezig zijn.

De heer **Maarsen** (SP) merkt op dat nu de invulling en uitvoering aan de orde zijn. Binnen de uitvoering zal sprake zijn van keuzen per onderdeel. Veranderen kost tijd, energie en geld. De fractie ziet niet het nut om deze stap te ondernemen en is tegen het voorstel.

Mevrouw **Van Ditzhuijzen** (GroenLinks&PvdA) heeft geen antwoord gehoord op de vraag waarom de aandacht niet is gericht op gelijkgestemde gemeenten, zoals Zeist.

Wethouder **Kamminga** antwoordt de heer Doedens dat het nu gaat om het verlenen van toestemming tot het aangaan van de gemeenschappelijke regeling. Nu gaat het om belastingen, automatisering en documentaire informatievoorziening. Over de belastingen zijn de gesprekken afgerond en kan tot een besluit worden gekomen. Daarna komt de rest. De raad wordt op de hoogte gehouden. Gekozen is voor de gemeente Utrecht, omdat die gemeente een aanbod deed dat niet kan worden afgewezen. Het college wil de dienstverlening op het gebied van belastingen handhaven en voor de toekomst veilig stellen. Dat kan goed bij Utrecht.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen tot het aangaan van een gemeenschappelijke regeling met het college van burgemeester en wethouders van Utrecht voor het uitvoeren van taken betreffende belastingen en interne dienstverlening.

De fracties van SGP, ChristenUnie, Bilt Belang, SP en CDA worden geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

#### *Motie CDA*

Mevrouw **Van Heertum** (D66) geeft een stemverklaring. Zij heeft de discussie met stijgende verbijspering aangehoord. De motie is het schieten met een kanon op een vlo. Het stelt haar teleur dat een dergelijk middel wordt voorgesteld. Zij steunt de motie niet.

Met de stem van de leden van de fractie van het CDA voor wordt de motie verworpen.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor een overleg met de fractievoorzitters.

Schorsing

De **voorzitter** heropent de vergadering.

## **9. Najaarsnota 2008**

De **voorzitter** meldt dat overleg heeft plaatsgevonden met de fractievoorzitters over het vanavond nog behandelen van de Najaarsnota dan wel het aanhouden hiervan tot de volgende vergadering. De enige reden daarvoor is het tijdstip.

Er is overeenstemming bereikt om dit agendapunt door te schuiven naar december a.s.

Aan de raad wordt dit voorstel voorgelegd.

De gemeenteraad stemt in met het doorschuiven van de behandeling van de Najaarsnota naar de decembervergadering.

De motie die de heer Rost van Tonningen bij de Najaarsnota had willen indienen, zal nu vreemd aan de orde van de dag worden ingediend.

## **10. Rondvraag**

De heer **Poot** (D66) refereert aan de bijzondere bijeenkomst vanavond: de uitreiking van de taalbokaal. Hij verzoekt de raadsleden deze commissie weer in het leven te roepen. Het is een moment waarop de raad met de ambtenaren in contact komt. Bovendien werpt een en ander vruchten af. De stukken zijn beter leesbaar.

De **voorzitter** meent dat er geen commissie nodig is. Het initiatief om de taalbokaal uit te reiken wordt gewaardeerd.

## **11. Kredietvoorstel voor geluidsscherm park Brandenburg**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad een krediet van € 190.000,00 beschikbaar te stellen voor de realisering van een geluidsscherm in Park Randenbroek.

## **12. Kredietvoorstel voor herinrichten Milieustraat**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad een krediet van € 1.094.000,00 beschikbaar te stellen voor de herinrichting van de milieustraat volgens Inrichtingsvariant B.

## **13. Wijzigen statuten Stichting openbaar onderwijs Rijn- en Heuvelrug**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad in te stemmen met de ter zake van het proces tot goedkeuring van de begroting en rekening voorgestelde wijziging van de statuten van de Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland.

## **14. Verzamelvoorstel begrotingswijzigingen**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de gemeenteraad de wijzigingen 53, 55 en 56 van de begroting 2008 vast te stellen.

## **15. Motie vreemd aan de orde van de dag, inzake eindejaarsuitkering minima, ingediend door SP**

De heer **Maarsen** (SP) wijst erop dat de brief van de Cliëntenraad aanleiding is om de motie in te dienen. Het verbaast spreker dat het in de gemeente De Bilt niet mogelijk is om nog dit jaar tot uitkering over te gaan. De raad zou er pas op 18 december a.s. over kunnen beslissen. Vandaar het voor-

stel om vooruitlopend op de formele goedkeuring door de gemeenteraad de uitkering aan de minima te verstrekken.

### **Motie 'eindejaarsuitkering minima' ingediend door de SP**

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 27 november 2008;

overwegende dat:

- de besluitvorming over de extra uitkering met het aannemen van deze motie geregeld is;
- de uitvoering slechts verhinderd wordt door formele procedurele zaken;
- de beoogde doelen met de extra uitkering beter bereikt worden;

vraagt het college:

- vooruitlopend op de formele goedkeuring van het benodigde budget door de raad tot uitkering van 50 euro aan de beschreven minima over te gaan in de maand december;

en gaat over tot de orde van de dag."

Wethouder **Mittendorff** attendeert erop dat het uitgeven van het geld, vooruitlopend op een raadsbesluit, in strijd is met de door de raad gestelde regels. Spreker kan ermee leven om vooruitlopend op het raadsbesluit tot uitkering over te gaan. Dit geldt ook voor het college.

De heer **Mastop** (GroenLinks&PvdA) stelt voor om de opdracht in de motie te wijzigen van "vraagt het college" in "draagt het college op".

Wethouder **Mittendorff** meent dat opdragen directief is. Overigens, opdragen en vragen verschillen in dit verband niet veel.

De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.

### **16. Motie, vreemd aan de orde van de dag, ingediend door de BB-fractie over rekenkameronderzoek inhuur derden**

#### **Motie ingediend door de fractie Bilts Belang**

"De raad van de gemeente De Bilt, in vergadering bijeen op 27 november 2008;

gehoord hebbend

- de bespreking in de raadsvergadering van 23 oktober 2008 over het Rekenkameronderzoek inhuur derden over de jaren 2005 en 2006;
- gezien de schriftelijke reactie van de Rekenkamercommissie d.d. 12 november jl. dat de commissie niet eerder dan in 2010 een voortgezet onderzoek naar de jaren 2007 en 2008 zal uitvoeren;

overwegende dat

- tijdens de raadsvergadering van 23 oktober 2008 wethouder Kamminga op een aantal van zijn antwoorden onder de verbetering van de administratie en procedure bij inhuur derden niet kan worden getoetst;
- het hierbij gaat om forse bedragen die tenminste € 3 miljoen op jaarbasis van de uitgaven van de gemeente betreffen;

vaststellend dat

- wethouder Kamminga en het college hiermede de mogelijkheid wordt geboden om aan de twijfel omtrent een deugdelijke administratie een einde te maken door aan te tonen dat 2007 en 2008 de inhuur derden op een correcte wijze heeft plaatsgevonden;

draagt de griffier op:

- een voortgezet onderzoek inhuur derden in de vorm van quickscan naar inhuur derden over de periode 2007 en 2008 te laten uitvoeren door een onafhankelijke derde, waarbij uitgegaan wordt

van dezelfde onderzoeksvragen als bij het Rekenkameronderzoek inhuur derden over de periode 2005/2006;

- de opdracht dient binnen een maand te worden gegeven en dient binnen twee maanden na de opdracht te zijn uitgevoerd;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Rost van Tonningen** (BB) geeft een toelichting op de motie. Het moet mogelijk zijn om op korte termijn opdracht te geven tot een onderzoek over te gaan en het onderzoek uit te voeren.

De **voorzitter** stelt een wijziging in de tekst voor: "wethouder Kamminga en" schrappen, zodat blijft staan dat het college de mogelijkheid wordt geboden om aan de twijfel omtrent een deugdelijke administratie een einde te maken.

De heer **Maarsen** (SP) steunt de motie. Het onderwerp inhuur derden blijft voorkomen. Helaas heeft de rekenkamer geen tijd of zin om het onderzoek te doen. Het is belangrijk om duidelijkheid te verkrijgen.

De heer **Los** (VVD) neemt aan dat de opmerking dat de rekenkamercommissie geen zin heeft het onderzoek te doen voor rekening van de heer Maarsen is.

De **voorzitter** verwijst naar de brief van de rekenkamercommissie. Daarin is vermeld dat de rekenkamercommissie het onderzoek, gelet op het onderzoek dat is uitgevoerd, niet opportuun acht; ook is het niet mogelijk. Een van de aanbevelingen van de commissie aan de raad is geweest om over twee jaar een vervolgonderzoek te doen, omdat dit klaarblijkelijk een beter beeld geeft op de periode waarom het gaat.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) vraagt of het een taak van de voorzitter is daarop in te gaan.

De **voorzitter** meent te mogen wijzen op de brief die een van de organen van de raad heeft gestuurd.

De heer **Maarsen** (SP) neemt zijn opmerking over het niet hebben van "zin" van de rekenkamercommissie terug.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) spreekt teleurstelling uit over de tekst van de motie. Zij herkent niets in de vermelde overwegingen, zoals het op 23 oktober jl. niet geven van bevredigende antwoorden. Binnenkort komt de accountant met zijn onderzoek en verklaring naar aanleiding van de jaarrekening 2008. Daarmee kan aan de twijfel een einde worden gemaakt. Er zijn bedragen voor inhuur derden uitgegeven; bij ieder bedrag is de dekking aangegeven. Er is nauwelijks sprake van overschrijdingen. De rekenkamercommissie heeft een rapport uitgebracht en wil nu geen vervolgonderzoek doen, omdat dit nutteloos is. Met aanbevelingen vanuit 2008 wil de motie kijken naar de periode 2007 en 2008. Spreekster meent dat met het hebben van een goed advies vanaf dat moment wordt gekeken naar een goede uitvoering. Met deze motie neemt de raad zijn rekenkamercommissie niet serieus.

Wethouder **Kamminga** attendeert erop dat de accountant vandaag een tussentijdse rapportage heeft afgerond.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) vraagt waarom de indiener van de motie bang is voor het doelmatigheidsonderzoek artikel 213a. Dat is een goede manier om het onderzoek te laten doen. Het is teleurstellend dat de motie voorligt.

Desgevraagd geeft zij aan de mening van D66 kenbaar te maken. Vanwege het feit dat een ongebruikelijke manier van onderzoek wordt aangevraagd, Bilts Belang kennelijk bang is dat het gebruikelijke onderzoek iets oplevert, dat niet door die fractie wordt gewenst.

De heer **Doedens** (VVD) heeft in zeventien jaar openbaar bestuur veel zotte dingen meegemaakt. Wat hij nu meemaakt is nieuw. Het is bekend dat hij altijd probeert om de spelregels van het staatsrecht in stand te houden. Daarop drijft de democratie.

Dit soort zaken laat de beeldvorming bij de burger een kant uitgaan, die hij niet kan delen en die hij ook niet wil. Beeldvorming is een kwestie van interpretatie. Een interpretatie hoeft niet op feiten gebaseerd te zijn. Het iets roepen, zeggen, betekent vaak dat het wordt overgenomen. Spreker is daar beducht voor.

De raad is een aantal jaren bezig en heeft aan de burgers laten zien dat een aantal klussen is vlot getrokken. Nu is de raad hier bezig met het onderwerp inhuur derden, een onderwerp waarvan veel burgers niet weten waarover het gaat.

In de motie wordt voorbijgegaan aan het advies van de rekenkamercommissie om na twee jaar een evaluatie te laten plaatsvinden.

De rekenkamer is een niet politiek orgaan en geeft duidelijk aan wat er technisch en zakelijk aan de hand is. Politiek is een kwestie van inkleuring, levensbeschouwing en interpretatie. De rekenkamer moet daarvan verre blijven.

De rekenkamer geeft aan dat voor een zakelijk onderzoek in 2010 moet worden begonnen. Echter, ondertussen is de opmerking gemaakt dat er is mis is en staat deze morgen in de pers. Wil de raad dat? Of is de raad bezig een gemeente te besturen in het belang van de 42.000 inwoners en het voorzichtig omgaan met geld? Bij alle meningsverschillen wordt het belang van de burger gediend.

De heer Doedens is aangedaan door de manier van indienen van moties door de heer Rost van Tonningen beneden alle niveau. Het is in strijd met het staatsrecht, de waardigheid van de rekenkamercommissie en de belangen van de burger van De Bilt.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) citeert de heer Doedens uit het verslag van de vorige vergadering: "De heer Doedens (VVD) vindt het vreemd dat de heer Rost van Tonningen geen opmerkingen over de antwoorden van de wethouder op papier had gezet. Voor zijn fractie is het voorstel van mevrouw Schmalschläger aan de rekenkamercommissie om binnen een maand een onderzoek uit te voeren naar inhuur van derden over de periode 2007-2008-heden en het bespreken van de Najaarsnota voldoende om de balans op te maken."

De heer **Doedens** (VVD) zegt dat goed lezen een kunst is. Het citaat is juist; of een en ander wordt begrepen, is een andere zaak. Het verzoek was de rekenkamercommissie te verzoeken een en ander uit te zoeken. Inmiddels is er een duidelijke brief van de rekenkamercommissie. Dat is het antwoord aan de heer Rost van Tonningen.

De heer **Slootweg** (SGP) dankt de voorzitter voor het citaat uit brief van de rekenkamercommissie. Op het moment dat aanbevelingen worden gedaan, kan niet direct daaropvolgend weer een onderzoek worden gedaan. Dat is te ad hoc en te veel naar de waan van de dag. Er is sprake van een overschrijding van € 70.000,00 p € 3 miljoen. Dat is niet schrikbarend. In het verleden zijn bepaalde keuzen gemaakt. Hij steunt de motie niet.

De heer **Beringen** (CDA) wacht het antwoord van de wethouder af, voordat hij zal reageren.

Dit geldt ook voor de heer **Jansen** (ChristenUnie).

De heer **De Boer** (GroenLinks&PvdA) memoreert de discussie in een vorige vergadering. De fractie wil komen tot een oplossing ten aanzien van inhuur derden en het op orde zijn van de administratie. De administratie zou op orde zijn.

Het gaat om het wegwerken van en vuiltje in de media waarop steeds wordt teruggekomen. Zo snel mogelijk moet hierover helderheid komen. Dat is in het belang van het college.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) vraagt of het niet zo is dat het door de media steeds terugkomen op dit onderwerp wordt gevoed door hierover steeds in de raad te spreken.

De heer **De Boer** (GroenLinks&PvdA) zegt dat het zo moge zijn dat dit onderwerp in de raad over wordt gesproken en er in de media over wordt gerapporteerd. Het is belangrijk dat dit voor eens en altijd wordt weggewerkt. Vandaar het voorstel om een quick scan te doen plaatsvinden. De rekenkamercommissie ziet een dergelijk onderzoek niet zitten. De fractie acht een dergelijk onderzoek nuttig en ondersteunt het dictum. Dit geldt niet voor alle overwegingen.

De heer **Doedens** (VVD) verzoekt om schorsing.

De **voorzitter** schorst de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter** heropent de vergadering.

Wethouder **Kamminga** zegt dat het college de grootst mogelijke moeite met de overwegingen in de motie, zoals het voorbijgaan aan het advies van de rekenkamercommissie. In de motie wordt de opdracht gegeven werk van het college te onderzoeken, buiten het college om. Het college heeft daarmee de grootst mogelijke moeite. Het betekent dat het college de motie onaanvaardbaar vindt.

De heer **Doedens** (VVD) verzoekt om schorsing.

De **voorzitter** schorst de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter** heropent de vergadering.

De heer **Doedens** (VVD) zegt dat de heer De Boer als eerste het woord wil voeren.

De heer **De Boer** (GroenLinks&PvdA) heeft de mededeling van het college gehoord. De intentie van de fractie van GroenLinks&PvdA is duidelijk: er moet een onderzoek komen waarin helder wordt wat de stand van zaken inhuur derden is.

In een vorige vergadering is aangegeven daarvoor een quick scan te willen hebben. De rekenkamercommissie heeft een brief gezonden. Hier heeft een discussie plaatsgevonden. De fractie ziet in het antwoord van het college aanleiding om met de elementen, die in de discussie naar voren zijn gebracht – doelmatigheidsonderzoek, artikel 213a Gemeentewet – snel helderheid te krijgen over de stand van zaken inhuur derden.

Het betekent dat nu aan het college de opdracht wordt gegeven het doelmatigheidsonderzoek op de rol te zetten en in het eerste kwartaal 2009 een rapportage daarover te hebben.

De heer **Doedens** (VVD) verduidelijkt dat het hierbij gaat om een onderzoek in de zin van artikel 213a Gemeentewet. In het voorstel wordt vastgesteld dat het college voor 1 december 2008 bepaalt welke onderwerpen op de onderzoeksrol zet. De raad draagt het college op het onderzoek inhuur derden op de rol te zetten en uit te voeren.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) tekent er bezwaar tegen aan dat de heren Doedens en De Boer het woord krijgen en hij niet.

De **voorzitter** wijst erop dat het gebruikelijk is om degene die een schorsing heeft aangevraagd na heropening het woord te geven. Blijkbaar heeft tijdens de heer Doedens tijdens de schorsing overleg gehad met de fractie van GroenLinks&PvdA en zijn zij overeengekomen dat de heer De Boer de verklaring aflegt.

Als voorzitter tekent spreker aan dat artikel 213a Gemeentewet een bevoegdheid van het college is. De raad kan formeel een dergelijke opdracht niet geven.

De heer **Beringen** (CDA) stoort zich aan de bemoeienis van de heer Doedens.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) verwijst naar de opmerking van de heer Doedens, die in zijn lange carrière als raadslid een dergelijke situatie niet eerder heeft meegemaakt. Daarmee diskwalificeert hij de coalitiepartner GroenLinks&PvdA die de motie steunt. Het gaat kennelijk om iemand die de democratie vertaalt als naar het op bevel luisteren van wat de heer Doedens te zeggen heeft; ook respectloos optreden ten aanzien van wat een minderheid te zeggen heeft; weinig ruimte latend aan mensen die een andere mening hebben. Over angst gesproken.

Mevrouw Van Heertum vroeg waarvoor spreker bang is. Hij is niet bang. Het onderzoek artikel 213a is geheel anders dan het door hem gevraagde onderzoek.

Als een principiële zaak wordt gemaakt van dit onderwerp en er wordt gezegd dat de rekenkamer-commissie onafhankelijk onderzoek doet, wordt daarop voortgedaan met het verzoek om een ander de gelegenheid te geven een onafhankelijk onderzoek te houden. Dat is van een totaal andere orde dan onderzoek door het college van zichzelf.

Het is geen vertoning om een dergelijke move te maken. Het valt hem ook tegen ten opzichte van coalitiegenoot GroenLinks&PvdA.

De heer **De Boer** (GroenLinks&PvdA) meent dat zowel BB als GroenLinks&PvdA helderheid over de stand van zaken beogen. Zijn fractie beoogt met name dat een en ander op orde is. Het college vindt het houden van een quick scan niet de juiste procedure. Er zijn ook andere mogelijkheden om het onderzoek te (laten) doen. Belangrijk is dat de inwoners van deze gemeente er zeker van kunnen zijn dat het belastinggeld goed wordt besteed en dat er transparantie ontstaat over inhuur derden.

De heer **Rost van Tonningen** (BB) erkent hetzelfde te beogen, maar de weg daartoe is verschillend. Het is onbegrijpelijk dat het college het onderzoek onaanvaardbaar vindt, maar het wel aanvaardbaar vindt als het college het onderzoek zelf moet doen.

Spreker doet de heer Doedens een suggestie. Misschien wil hij ondanks zijn langjarige carrière als raadslid nadenken over de vraag of de essentie van democratie niet inhoudt dat er respect moet zijn voor minderheden en mensen de gelegenheid moeten hebben in een zekere vrijheid hun mening te laten vormen. Hij ziet de heer Doedens macht uitoefenen voor het veranderen van standpunten. De heer Doedens heeft de democratie dan niet goed begrepen.

De heer **Doedens** (VVD) zal hierop niet ingaan, omdat de opmerkingen het niveau van de heer Rost van Tonningen illustreren.

De heer **Maarsen** (SP) meent dat het overgrote deel van de beraadslagingen over de vorm gaat en wordt het doel vergeten. Het probleem is hoe het zit met de inhuur derden. De SP-fractie wil daarover duidelijkheid komen. Er moet een onderzoek komen. Hij wacht af welke vorm daarvoor de beste is.

Mevrouw **Van Heertum** (D66) constateert dat een ieder stelt dat er duidelijkheid moet komen over de inhuur derden, maar kiest daarvoor een andere weg. Met het voor ogen hebben van een duidelijk doel, moet ook een duidelijke weg aanwezig zijn. Een weg die voor een ieder herkenbaar is. Daarbij wordt hier snel gekomen op artikel 213a, doelmatigheid. Het college wordt geen recht gedaan als wordt gesuggereerd dat het college de uitslag van het onderzoek naar de eigen hand kan zetten. De fractie van D66 ondersteunt een onderzoek artikel 213a Gemeentewet. Dan is sprake van een heldere en organisatorisch juiste onderlegger. Zij gaat ervan uit dat na het bekend worden van de uitslag van het onderzoek de negatieve berichtgeving over de gemeentefinanciën – die in geen jaren zo stralend zijn geweest – is afgelopen. En niet dat een citaat van een staatsman bewaarheid wordt: "A lie told often enough becomes the truth." Het is een citaat van Lenin.

De heer **Doedens** (VVD) ondersteunt het betoog van D66 met een uitzondering. Er is een Latijns gezegde: non tali auxilio. Niet dergelijke hulp. De laatste waarvan spreker hulp zou willen vragen is Lenin.

Een verklaring, uitgaande van het woord macht. In een democratie wordt de macht ingeperkt door afgesproken spelregels.

Macht op zichzelf is bedreigend, menonwaardig en gevaarlijk. Daarom zijn in de samenleving regels afgesproken. Daarom is een rekenkamer volgens de regels van de wet. Daarom is er een Gemeentewet, een verordening voor het verloop van de gemeenteraadsvergaderingen.

Spreker doet niet anders – en als hij daarin fouten maakt, mag hij daarop worden gewezen – om te proberen die regels uit te voeren. Het is hem bekend dat als buiten de regels wordt gekomen, in het oerwoud wordt gekomen. De jungle is iets wat ons scheidt van de beschaving. Op die manier wijst hij macht niet af, want macht moet worden uitgeoefend om de samenleving te kunnen besturen, maar altijd binnen regels door de meerderheid vastgesteld.

Dit voorstel past volledig in het juridische en wettelijke kader. Het past volledig in het dualisme. De verordening vloeit voort uit het dualisme en is op 1 januari 2004 ingegaan.

De verordening was bedoeld om helder en transparant naar de raad te communiceren wat goed en fout was in de organisatie. Op die manier gezien zijn paragraaf 2 en 3 van het artikel 213a van de verordening van de gemeente voortreffelijke wapens. Worden deze overgenomen dan verplicht het college zich de rekenkamer en de raad te informeren. Dan is een en ander bij degenen die de verantwoording moeten aanhoren en beoordelen. Op die wijze is sprake van geordend besturen in orde. Die geordendheid wordt hier veel gemist.

De heer **Slootweg** (SGP) heeft weinig aan het voorgaande toe te voegen. Er is een betoog gehouden over macht. Hij zou ook een betoog kunnen houden over glad ijs, maar doet dit niet.

De heer **Beringen** (CDA) heeft niet duidelijk of GroenLinks&PvdA de motie nu wel of niet steunt. Spreker neemt aan dat dit niet het geval is.

De heer **De Boer** (GroenLinks&PvdA) antwoordt dat dit goed is begrepen.

De heer **Beringen** (CDA) heeft nog enkele opmerkingen. De heer Doedens doet net alsof hij artikel 213a zelf heeft uitgevonden. Als het college respect had gehad, was het na 23 oktober jl. direct met het aanbod gekomen de doelmatigheid te onderzoeken. Dat is niet gebeurd en wordt nu afgedwongen door het onaanvaardbaar dat hier is uitgesproken.

De heer **De Boer** (GroenLinks&PvdA) attendeert erop dat in de discussie tussen college en fracties duidelijk is geworden dat het een goede mogelijkheid zou zijn.

De heer **Beringen** (CDA) merkt op dat een onderzoek artikel 213a van de Gemeentewet van een andere orde is dan een onderzoek van de rekenkamercommissie of een extern onderzoek. Het is een onderzoek van het college naar zijn eigen functioneren en is daarmee van minder waarde. De fractie heeft geen bezwaar tegen dit onderzoek.

De door D66 gegeven motivatie dat kort na het bekend worden van het onderzoek van de rekenkamercommissie niet weer een onderzoek moet worden gedaan, is niet juist. Het college heeft gezegd dat een en ander per 1 januari 2008 in orde is.

Hij citeert uit de brief van de rekenkamercommissie: "Uiteraard staat het uw raad vrij om een onderzoek te doen naar de inhuur derden over de periode 2007-2008, maar het ligt buiten het werkveld van de rekenkamer een dergelijk onderzoek met een hoog politiek gehalte te faciliteren." Bij een rekenkameronderzoek speelt de politiek niet.

De heer **Slootweg** (SGP) is van mening dat hetgeen nu aan de orde is een vrij hoog politiek gehalte heeft.

De heer **Beringen** (CDA) merkt op dat ieder onderzoek een hoog politiek gehalte kan krijgen. Bij de Najaarsrapportage had spreker willen opmerken dat de raad nauwelijks gebruik maakt van de mogelijkheden van de artikelen 211, 212, 213 en 213a. Een keer per drie jaar kan een onderzoek plaatsvinden naar het functioneren van college en raad. Er is een auditcommissie. Aan het begin van het jaar is de afspraak gemaakt regelmatig met de accountant te spreken. Hoeveel keer is dat gebeurd? Geen enkele keer. Het is niet voor niets dat spreker geen deel meer uitmaakt van deze commissie. Er is een tussentijdse rapportage van de accountant. Daarin staat niet veel over inhuur derden. De accountant heeft gezegd dat dit in maart a.s., bij het definitieve onderzoek, aan de orde komt. Het is dan mogelijk om het onderzoek artikel 213a naar dat van de accountant te leggen.

De heer **Jansen** (ChristenUnie) geeft aan dat hier veel storingen naar voren komen. Het is echter vervelend dat iedere keer wordt teruggekomen bij dezelfde storing. De rekenkamercommissie zegt het niet te zien zitten een onderzoek te doen. Via allerlei omwegen wordt teruggekomen bij de rekenkamercommissie, die de raad geen opdracht kan geven.

De **voorzitter** schorst de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter** heropent de vergadering.

Wethouder **Kamminga** meldt dat het college de suggesties van de coalitiepartijen op als een verzoek een onderzoek inhuur derden ex artikel 213 a Gemeentewet te doen en de rapportage daarvan in het eerste kwartaal 2009 aan de raad te doen toekomen. Het college accepteert dit verzoek.

De **voorzitter** stelt vast dat het college binnen het eerste kwartaal 2009 komt met de resultaten van een onderzoek ex artikel 213a Gemeentewet over inhuur derden 2008.

De motie wordt hoofdelijk in stemming gebracht.

Voor de motie stemmen de leden Mineur, Rost van Tonningen en Maarsen. Tegen de motie stemmen de leden Van der Mast, De Boer, Mastop, Doedens, Van Hulst-Mazirel, Boos, Van Heertum, Van Ditzhuijzen, Mutsaers, Van Brenk-van Barneveld, Bruinse-Cox, Los, Van Nipsen tot Sevenaer, Kersten, Poot, Beringen, Boer, Slootweg, Jansen, Van den Broek en Van Maaren. De motie is met 3 stemmen voor en 21 stemmen tegen verworpen.

De **voorzitter** sluit de vergadering (01.00 uur).

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 18 december 2008.

De raad voornoemd,  
De griffier,

de voorzitter